

na izhaja ob 4. zjutraj.

Štane mesečno Din 25.—; za ino-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rekopis se ne vrača.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izdatni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2458Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštne čk. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 - Praha čisto 78.180,
Wien, Nr. 205.241.

Ljubljana, 28. marca.

Lord Rothermere, ki je še pravkar potoval po severni Ameriki v propagandne svrhe v korist madžarskim iredentističnim težnjam, je prišel v Italijo in je imel v Rimu z Mussolinijem razgovor. Ob tej priliki je podal Mussolini daljšo izjavo, ki se more smatrati kot neke vrste ekspeze; saj ga je vlada dala vsem listom, iz česar odseva, da je namenjen za inozemstvo v prav določene svrhe.

Kar je gospod Mussolini pripovedoval o notranjepolitičnem in gospodarskem stanju Italije, nas ne zanima; saj nam v tem pogledu njegova izjava ne more podati prav ničesar novega. Pač pa nas zanimajo oni odstavki, ki se tičejo odnosov do naše kraljevine in pa madžarskih iredentističnih teženj.

Presenetilo nas je, da je bil Mussolini to pot tako vljuden in lahko se reče miroljuben v svoji izjavi glede razmerja do Jugoslavije. Ne more nam seveda biti novo, da zahteva ratifikacijo netunskih konvencij — on imenuje te konvencije kratko prijateljsko pogodbo, ker jih seveda želi imeti združene s pravo prijateljsko pogodbo, ki jo imamo sedaj podaljšano do julija. Novo pa je, da naglašja, kaj se bo in kaj se ne bo zgodilo, ako Jugoslavija do junija ne ratificira konvencij. Ni treba, pravi Mussolini, da bi zato izbruhnila vojna, marveč kratkoročno prijateljsko pogodba ne bo več veljavna, to se pravi, Italija prijateljskega pakta, ki se je v januarju začasno podaljšal za pol leta, ne bo obnovila. S tem je postavil formalno tudi javno ultimatum, za ratifikacijo netunskih konvencij in hkrati naznačeno, kakšno stanje bo nastopilo, ako Jugoslavija ratifikacije ne izvede. Posebno pa je presenetljivo, da Mussolini naglašja, da je Društva narodov kompetentno, da prevzame razsodbo, odnosno posredovanje, ako bi vendarle nastala opasnost konflikta med obema državama.

Kako to, da se Mussolini sklicuje na Društvo narodov v teh zadevah, ko je vendar znano, da sicer do te mednarodne mirovne institucije kaže zelo malo spoštovanja? Vsiljuje se domneva, da ima Italija v zadevah, ki jih urejajo netunske konvencije, svoje prav posebne namene in že vnaprej napoveduje, da bo za reševanje teh zadev in konfliktov, ki jih je pričakovati pri tej priliki, potrebna intervencija Ženeve. Ali je morda v tej izjavi obsežna želja, naj mero-dajne ženevske države vplivajo na Jugoslavijo, da izvede ratifikacijo, sicer bodo imeli opravka s težavnim posredovanjem v jugoslovensko-italijanskih konfliktih, česar si gotovo ne bodo želele. Zakaj da bi Mussolini naglašal vlogo Društva narodov iz same miroljubnosti, si ne moremo predstavljati.

Nad vse pa je interesanten odstavek, v katerem je Mussolini govoril o Madžarski.

Ko je Italija sklenila prijateljski pakt z Madžarsko, je dr. Beneš karakteriziral njegovo opasnost v tem, da daje Madžarom nade na spremembo mirovne pogodbe. Od one dobe dalje se je v državah Male antante računalo, da je Italija dala Madžarski tajno zares obljube glede teritorialne restavracije v smislu madžarskega iredentizma. Sedaj je Italija — mislimo, da prvič — oficijelno postavila program revizije trianonske pogodbe. Revizija naj se izvede v toliko, da dobi Madžarska narodnostno mejo, zakaj geografske meje, je naglasil Mussolini, kakor jo ima Italija na Brennerju, ne more imeti.

S tem se je Mussolini postavil ob stran Rothermereove akcije. Toda ta angleški lord v tem pogledu ne prihaja toliko v poštev, kakor je važna Mussolinijeva izjava sama po sebi. Za madžarski iredentizem je s tem postavljen z italijanske strani oficijelen program. Madžarska naj ne teži po restavraciji države v starih, to je historičnem obsegu — Mussolini imenuje to geografske meje, pri čemer misli na obod Karpatov, — marveč naj se zadovolji s tem, da dobi z Madžari poseljene predele onstran sedanjih meja. Ker pa vemo, da je v vseh sosednjih državah, Češkoslovaški, Rumuniji, Avstriji in Jugoslaviji obsežno ozemlje poseljeno z raznarodnim prebivalstvom, v katerem Madžari nimajo večine, je ta program stvarno še vedno manj konkreten kakor pa se zdi na prvi pogled. Zanimivo je, da se je nekako v istem času v budimpeštanskem parlamentu vršila razprava o iredentizmu in da se je tamkaj prav tako, in sicer z levičarske strani, postavil minimalen revizionistični program, ki zahteva etnično mejo, toda z ugovarjanjem desnice, ki je kričala, da hoče več, mnogo več.

Meritno nas nadalje ta zadeva ne zanima; dovolj je, da so naši nasprotniki razkrili svoje karte in s tem nedvomno zopet v temeljiti meri ojačili Malo antanto, ki bo že s svojo eksstenco samo nam vsem garancija, da madžarsko-fašistične spletke ne bodo uspele.

Ali najinteresnejše je, da postavlja program za revizijo mirovnih določb, v kolikor ne soglašajo z narodnimi me-

Odmev Mussolinijevih izjav v Franciji in Angliji

Oficijozen francoski komentar. — V Parizu ne verujejo, da se je Mussolini tako globoko spozabill — Po Mussolinijevih izjavah bi bila najprej prizadeta Italija

Pariz, 28. marca, s. «Temps» razpravlja v uvodniku o Mussolinijevih izjavah — Rothermereu. List pravi, da se bo o teh izjavah, kolikor se nanašajo na Madžarsko in trianonsko pogodbo, gotovo živahno razpravljalo. Razumljivo je, da Mussolini z ozirom na italijansko-madžarsko pogodbo govori za Madžarsko. Če pa izjavlja Mussolini, da je treba načeloma držati nedotakljivost pogodb, dočim se posamezne točke lahko spreminjajo ako je zaželeno, je zelo verjetno, da se bo to naziranje že v kratkem obrnilo proti interesom Italije. Mussolini bistveno razlikuje meje, ki so bile določene za Madžarsko, in meje, ki so bile Italiji priznane na Brennerju. Usode Avstrije na južnem Tirolskem po njegovem mnenju ni mogoče primerjati z usodo Madžarov v Transilvaniji in v jugovzhodnem delu Češkoslovaške. Za Madžarsko zastopa Mussolini očividno s stališča, da se je treba tamkaj, kjer je težko držati točne zemljepisne meje, ravnati po etnografskih mejah. To naziranje se zdi «Tempsu» s splošnega vidika posebno nevarno.

Kar se tiče trianonske pogodbe, Mussolini dobro ve, da niti Rumunija, niti Češkoslovaška in niti Jugoslavija v nobenem primeru ne bodo pristale na kako spremembo obstoječih mej. Ravno skupna obramba teh mej je dala po-

vod za ustanovitev Male antante. Iz teh razlogov bo zelo zanimivo zasledovati vtise, ki jih bodo napravile Mussolinijeve izjave v Pragi, Bukarešti in Beogradu.

Pariz, 28. marca, s. Vtis, ki so ga napravile Mussolinijeve izjave, je zelo deljen. Preden je mogoče zavzeti o stvari stališče, tako naglašajo skoraj vsi listi, je treba preizkusiti pristnost besedila Mussolinijevega intervjuja. Rothermere je v svoji maniji, da brezpogojno nastopa za Madžarsko, tako tendenciozen, da nikakor ni gotovo, da je točno podal Mussolinijeve besede v tej ključni zadevi. Težko je namreč domnevati, da bi Italija želela revizijo trianonske pogodbe, ker bi bila s tem ob jugoslovanski meji in na južnem Tirolskem sama prizadeta.

London, 28. marca, g. O razgovoru, ki ga je imel lord Rothermere z Mussolinijem glede priključitve in nasilne italijanizacije na južnem Tirolskem, piše večerni «Star»: Ko je santgermanska pogodba dodelila južno Tirolsko Italiji, je bilo obvezno zagotovljeno, da se bo mogla južna Tirolska kulturno, jezikovno in gospodarsko prosto razvijati. Dejansko pa jo sedaj Italija s silo italijanizira. List pristavlja, da lahko država sili Avstrije, da govori o italijanski, nikakor pa jih ne more prisiliti, da bi italijansko čutili.

Skeptičen glas o madžarskem parlamentu

Vsi Madžari so revizionisti, razlika je le v izberi sredstev. — Zanašanje na italijansko pomoč je nevarno. — Brez Pariza se ne da voditi politika. — Tudi od Nemčije je mnogo odvisno

Budimpešta, 28. marca, s. Na današnji seji parlamenta je kritiziral demokratski poslanec dr. Rassay zunanjo politiko vlade in izjavil med drugim, da je sovranski krog Male antante, ki obdaja Madžarsko, že več let nespremenjen. Tudi ravnodušnost Nemčije napram Madžarski in hladno stališče Francije se nista spremenila.

Prijateljstvo Anglije je omejeno na angleške interese na Madžarskem. Edini uspeh vlade, to je prijateljstvo do Italije, je sicer zelo simpatičen, toda obenem zelo nevaren pojav. Zunanja politika Madžarske mora torej v prvi vrsti stremeti za revizijo trianonske mirovne pogodbe in ta ideal mora obvladati tudi notranjo politiko.

Zelo važno vprašanje v evropski politiki je vloga Nemčije, ki se dosedaj ni priključila nobeni skupini držav. Pod temi pogoji mora govornik svariti, da bi se Madžarska priključila katerikoli skupini držav. Napačno je misliti, da se oficijelna Anglija s svojimi simpatijami priključuje akciji lorda Rothermerea. Francija bi simpatično pozdravila podunavsko konfederacijo, ki bi ne bila pod nemškimi vodstvom. Največji nasprotnik takega osnutka bi bila Italija.

Mussolinijev odgovor papežu

Fašizem si je prilastil monopol nad vzgojo mladine. — Vsako razpravljanje o tem je odveč! — Mussolini obeta obširen zunanepolitični ekspeze

Rim, 28. marca, so. Danes dopoldne se je pričelo novo zasedanje ministrskega sveta. Na seji je podal ministrski predsednik Mussolini izjavo o notranjem položaju.

Mussolini je med drugim izjavil, da je bilo preteklo nedeljo po drugem fašističnem naboru zopet uvrščenih 80 tisoč mladeničev v fašistično milico in s tem v stranko in režim. Pri tej priliki mora posebej naglasiti notranji značaj in globok pomen fašističnega nabora, ki ni samo običajna ceremonija, temveč zelo važen trenutek v onem vzgojnem in pripravljalnem sistemu za italijanskega državljana, ki ga smatra fašistična revolucija za neopustljivo glavno nalo-

go države. Če država te naloge ne reši ali samo dopusti, da se o njej razpravlja, je njena pravica do obstoja skoraj na tehtnici. Spričo odlično organiziranih fašističnih mladinskih društev izgubijo vse druge mladinske organizacije pravico do nadaljnjega obstoja. Mussolini je v nadaljnjem pohvalil delovanje ballistikih in avantgardističnih organizacij ter je prav posebno naglašal, da smatra fašizem vzgojo mladine kot eno svojih glavnih nalog, o kateri je vsako razpravljanje odveč.

Kot notranji minister je nato govoril Mussolini o brezposelnosti in izjavil, da je dosegla koncem januarja višek s tem, da je bilo vsega 439.000 brezposelnih. Od tedaj se je število zaradi poljedelskih del zopet znižalo za 26.000. Dejal je, da mir ni bil nikjer kaljen.

Ministrski svet je med drugim določil, da se vdovi maršala Diaza izplača milijon lir podpore in razen tega še vsako leto po 100.000 lir. Mussolini je podal tudi kratko poročilo o zunanepolitičnem položaju in napovedal, da bo v drugi polovici maja podal v senatu obširen ekspeze o zunanji politiki.

Naši prvi podmornici prihajata

Dubrovnik, 28. marca, n. Po preletih in formacijah, sta naši novi dve podmornici odpluli večerj iz Alžira v naše vode. V Bo-ki Kotorški pripravljajo našima podmornicama svečan sprejem.

Apostoli samoslovenstva v mučni zagati

Razkrinkana klerikalna demagogija. — Za pravice slovensčine se poslanci SLS bore samo v Sloveniji

Beograd, 28. marca, i. Na današnji dopoldanski seji je Narodna skupščina razpravljala o predlogu poslance Pucelja, da naj se v bodoče vodijo skupščinski zapisniki in izdajajo zakoni tudi v slovenskem jeziku. Kakor znano, je poslanec Pucelj pred par dnevi zahteval, naj se skupščinski zapisniki vodijo izmenoma v cirilici in latinici ter v slovensčini, kakor to odgovarja tudi duhu ustave. Takrat je klerikalni skupščinski tajnik g. Bedjanič to zahtevo odbil in radikalni ter klerikalni in ostala vladna večina so složno proti njej glasovali. Danes je posl. Pucelj to svojo zahtevo izpolnil in konkretiziral ter jo v obliki nujnega predloga postavil vnovič pred skupščino.

Ko so klerikalci zvedeli sinoči za to namero, je med njimi nastala panika in na brzo roko so organizirali moralicno obrambo. G. Bedjanič, ki je bil zadnjič mnenja, da slovenski protokoli niso potrebni, je danes že prečital sejni zapisnik v slovensčini in predsednik Narodne skupščine je, preden je prišel posl. Pucelj do besede, že izjavil, da bo v bodoče poskrbel, da bodo zapisniki po priložnosti tudi slovenski. Seveda je vzbudil ta nagli preokret klerikalcev, ki so končno le uvideli, da je stvar resnejša, mnogo ironičnega odobravanja v skupščini, ker je bilo pač popolnoma jasno, kaj jih je tako hitro spomnilo na njihovo samo-slovensko preteklost.

S tem se pa niso izognili lekcijam, ki jih jim je med burnim odobravanjem poslancev podelil posl. Pucelj, čigar

žgoče besede so klerikalce spravile izven sebe. Tudi g. dr. Korošec je izgubil svoje ravnotežje, zapustil je ministrski klopi in se krepko udeleževal debate.

Seveda klerikalcem končno ni preostalo drugega, kakor da so se zopet zagnali nad demokrate, češ da je v času, ko so bili na vladi, prenehal veljati slovenski jezik v Narodni skupščini. Ko pa je posl. Smodej omenil poslanca dr. Kramerja, je ta porabil priliko, da jim je poklical v spomin dve dejstvi: 1. Da je on otvoril prvi jugoslovanski parlament l. 1919 s slovenskim nagovorom in s slovenskimi kraljevimi ukazom ter tako na posebno manifestanten način podčrtal popolno enakopravnost slovensčine s srbohrvaščino in 2. da je dr. Korošec, ko se je v istem parlamentu prvič čitalo poleg srbskega tudi slovensko poročilo, zahteval od predsednika, naj se čitanje v slovenskem jeziku ustavi kot nepotrebno.

Ti dve dejstvi prilično dovolj jasno ilustrirata stališče obeh strank napram veljavnosti slovensčine v državni prestonici in v našem državnem življenju. Kljub temu je pa klerikalna stranka napredne ljudi v Sloveniji stalno proglašala za izdajalce slovenskega naroda in za srbske prodajce in se ni ustavila niti pred Otonom Župančičem. Med govori poslancev Pucelja, dr. Kramerja, Bedjaniča in Smodeja so se odigrali burni prizori. Klerikalna slovenska samozaveš je končno zopet slavila svoj trijumf s tem, da so poslanci SLS složno glasovali proti predlogu posl. Pucelja.

Spličani se poslavljajo od Juraja Biankinija

Tisoči defilirajo ob mrtvaškem odru. — Sožalne brzojavke iz vse države. — Podrobni program za današnji pogreb

Split, 28. marca, n. Danes dopoldne so položili na katafalk v mestni posvetovalnici na Narodnem trgu krsto s pokojnim Biankinijem. Tekom dneva je defiliralo mimo krste mnogo tisoč ljudi, ki so izkazali pokojniku zadnjo čast. Časno stražo tvorita ob krsti po dva Sokola in dva Orjunaša.

Pokojnikova rodbina in Jadranska straža sta prejeli ogromno množino sožalnih brzojavk, med drugim od predsednika vlade g. Velje Vukičevića, komandanta mornarice admiral Price, prometnega ministra generala Milosavljevića, namestnika zunanjega ministra dr. Šumenkovića, notranjega ministra dr. Korošca, poslanika Šebe, Svetozarja Pribičevića, Ljube Davidovića, vojnega ministra generala Hadžića, kontreadmirala Wickerhausera, dr. Trumbića, bivšega ministra dr. Angjelinovića, uprave Jugoslov. novinarskega združenja itd.

Pogreb se bo vršil jutri ob 9. dopoldne iz-

pred občinske posvetovalnice v pristanišče. Pred občinsko zgradbo bodo govorili kraljev zastopnik admiral Price ter zastopnik vlade in Narodne skupščine. Sokoli in Orjunaši bodo tvorili špalir po ulicah, kjer bo šel sprevod. Predno bodo v pristanišču prenesli krsto na parnik, se bodo poslovili od pokojnika še zastopnik pokojnikovih političnih prijateljev, zastopnik novinarjev in zastopnik Orjune. Krsto s pokojnikovim truplom bodo prepeljali na minonoscu v spremstvu admiral Price, ministra Grola in ministra Stankovića v Stari grad na otok Hvar, v Biankinijevo rojstno mesto.

Zagreb, 28. marca, n. Danes sta potovala skozi Zagreb v Split na pogreb pokojnega Juraja Biankinija minister prosvete Milan Grol in minister kmetištva Stanković. Kakor znano, bo na pogrebu zastopal KDK bivši minister dr. Prvoslav Grisogono.

Naši parlamentarci v Pragi

Praga, 28. marca, h. Sinoči sta udeležena medparlamentarne konference poslanca Stepan in Pavle Radić prisostvovala v Akademskem domu seji dijaštva KDK, katere se je udeležil tudi poslanec dr. Budisavljević. Med velikim navdušenjem je povzel besedo Stepan Radić, ki je najprej opisal politično situacijo v Jugoslaviji, posebno podčrtal lojalno sodelovanje voditeljev obeh strank KDK in komentiral velike uspehe, ki jih je koalicijska je dosegla. Njegov govor je bil sprejet z velikim navdušenjem.

Dopoldne sta se obe skupini za medparlamentarno sodelovanje sestali pod predsedstvom poslanca Cede Mihajlovića na konferenco, kateri sta prisostvovala tudi poslanik Lazarević in generalni konzul Cvetiša. Uvodoma se je poslanec Uhlir v toplih besedah spominjal pokojnega jugoslovanskega politika Juraja Biankinija, nato pa očrtal zgodovino parlamentarnega sodelovanja med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Poslanec Stepan Radić je naglašal, da so češkoslovaški in jugoslovanski delegati zmorni ne samo, da resolucije formulirajo, temveč da jih tudi izvedejo. Medparlamentarno sodelovanje obeh držav naj pomeni novo etapo v zgodovini slovanske vzajemnosti.

Nato so govorili še poslanec Šečerov, senator Soukup ter poslanec Svetlik in Hvořík. Predsedniku jugoslovanske skupščine dr. Periću in predsedniku češkoslovskega parlamenta Malypetrstu sta bili odposlani pozdravni brzojavki.

Rumunska kraljica mati v Carigradu

Berlin, 28. marca, s. «Berliner Zeitung» poroča iz Carigrada, da je priselja kraljica Marija na krovu ladje «Carol» v Carigrad. Kraljica potuje odhod na Cipar, kjer se stane z bivšim prestolonaslednikom Karlom.

Posledice angleške okupacije Porenja

London, 28. marca, (be.) V spodnji zbornici je izjavil tajnik za vojne zadeve, da so se 604 vojniki angleške okupacijske armade v Porenju oženili z Nemkami.

Stanovanjska zaščita

Vlada se še vedno ni odločila

Beograd, 28. marca, p. Za danes popolne dne je bila napovedana seja ministrskega odbora, ki razpravlja o eventualnem podaljšanju zaščite stanovanjskih najemnikov. Predsednik skupščinskega odbora za stanovanjski zakon, posl. Kujundžić, je izjavil novinarjem, da se seja ministrskega odbora ni mogla vršiti, ker v vladi še ni dosežen sporazum v tem vprašanju. Zatrjuje se, da prevladuje med člani vlade mnenje, da je treba zaščito najemnikov sicer podaljšati, vendar pa v kar najmanjši meri. Stanovanjsko zaščito naj bi uživali v bodoče le državni uradniki, ki nimajo več kakor treh sob, in delavci, ki nimajo na mesec več kakor 1500 Din dohodkov, tako da bi bilo z novim stanovanjskim zakonom zaščiteno le malo število stanovanjskih najemnikov.

Proračun in finančni zakon sankcionirana

Beograd, 28. marca, p. Ministrski svet je imel danes kratko sejo v ministrski sobi Narodne skupščine. Ministri so podpisali državni proračun in finančni zakon, ki ju je takoj nato odnesel predsednik vlade gospod Vukičević na dvor v podpis kralju. Finančni zakon bo najbrž objavljen že jutri v «Službenih Novinah».

Naši vojni dolgovi Ameriki

Beograd, 28. marca, p. Iz Newyorka poročajo, da je bil v američkem senatu soglasno odobren sporazum z Jugoslavijo o ureditvi njenih vojnih dolgov Zedinjenim državam v višini 52.850.000 dolarjev (okrog 3 milijarde dinarjev).

Burna seja čl. senata

Praga, 28. marca, h. Danes so bili v senatu sprejeti osnutek stanovanjskega zakona in razni drugi osnutki lokalnega pomena. Seja je bila precej burna, ker so skušali komunisti, katerim so se pridružili tudi nemški socialisti, ovirati glasovanje s kričanjem in izgrebi.

Kdo je „izdajalec slovenskega jezika“

Zopet vroč dan v Narodni skupščini

Kako so klerikalni poslanci vnovič poteptali zastavo, ki so jo sami razvili. — Govorili in glasovali so proti enakopravnosti slovenščine. — Narodna skupščina se klanja manom Juraja Biankinija

Beograd, 28. marca. p. Današnja seja Narodne skupščine je bila precej živahna in mestoma tudi burna. Dopoldne je prišlo med vladno večino in opozicijo do tako ostrega spopada, da je moral predsednik sejo prekiniti. Zaradi seje Narodne skupščine danes zakonodajni odbor, ki bi imel razpravljati o sodniških zakonih, ni delal. Verjetno je, da se bo zakonodajni odbor sestel jutri popoldne.

Na seji Narodne skupščine je prišlo dopoldne do zanimive pikantnosti, ko je bilo prečitano poročilo verifikacijskega odbora, da pride namesto odstopivšega dr. Subotiča v parlament njegov namestnik dr. Nagy iz Subotice. Dr. Nagy, ki je eden izmed voditeljev madžarske stranke, po prejetih informacijah ne zna besedice našega jezika, kar najbolj dokazuje, kakšne zaveznike imajo radikali. Razen tega je bilo tudi zanimivo, da na dopoldanski seji vlada ni imela zadostne večine, da bi poročilo verifikacijskega odbora sprejela. Zato je predsednik glasovanje odgodil na eno prihodnjih sej.

Dopoldanska seja

Dopoldanska seja je ob 10.15 otvoril predsednik dr. Perić. Po prečitani zapisniki je poslanec dr. Maček ugotovil, da je zapisnik netočen, ker trdi, da je za proračun glasovalo 191 poslancev, dočim jih je bilo pri glasovanju navzočih le 132.

Svetozar Pribičević: »Falsificirali ste rezultat.«

Posl. dr. Maček zahteva, naj se zapisnik v tem smislu popravi, tajnik posl. Bedjančič pa se izgovarja, da ne more kontrolirati, kdo prihaja in odhaja iz skupščinske dvorane in da zato odklanja popravke.

Posl. Pucelj: »Vi mislite, da lahko tiho tapite! Falsificirali ostane falsifikat.«

Vladna večina je seveda odklonila zahtevo po popravku zapisnika.

Za tem je predsednik dr. Perić sporočil, da je umrl

dr. Juraj Biankini

V kratkem žalnem nagovoru je izjavil med drugim: »Naša dolžnost je, da z globoko pieteto izkažemo spoštovanje spominu včeraj umrlega dona Juraja Biankinija. Vest o smrti tega narodnega velikaša je pretresla ves naš narod širom naše lepe domovine, na katere zgradbi in dvigu je pokojnik neumorno delal nad 5 let. Juraj Biankini je doživel lepo starost, dočkal je ureničenja svojih idej. Vsemogočni je s tem blagoslovil njegov del. A vendar bi bil nam še potreben, potreben kot vzor mladim pokolenjem. Zaradi svoje jelekne borbne in vdane službe svojemu narodu bo ostal Juraj Biankini globoko zapisan v srcih naših slojev našega naroda, spremljan od ljuboznih, občudovanja in večnih simpatij. Narodna skupščina se klanja njegovemu spominu. Slava mu in mir njegovemu pepelu. V znak žalosti prekinjam sejo Narodne skupščine.«

Poslanci so poslušali predsednikov nagovor stoji. Po petminutnem odmoru se je seja zopet nadaljevala. Najprej je bil predstavljen ukaz o imenovanju poljedelskega ministra Stančevića namestnikom umrlega ministra pošte. Nato je prišlo na vrsto poročilo verifikacijskega odbora, po katerem ima priti namesto dr. Subotiča, ki je podal ostavko na svoj poslanski mandat, v Narodno skupščino njegov namestnik dr. Nagy iz Subotice, namesto pokojnega Vlakja Kocića pa Bora Hristić. Ker pa se je pokazalo, da vlada nima zadostne večine, je bilo glasovanje odgodeno, nakar je prišla v razpravo od posl. Ivana Pucelja vložena

resolucija o enakopravnosti slovenščine

Resolucija se glasi: »Da bi Narodna skupščina v vsej svoji praksi dala primer popolne enakopravnosti v svojem delu, naj se izvoli odbor devetih članov, ki bo storil potrebne ukrepe, da se zapisniki skupščinskih sej vodijo izmenoma v cirilici in latinici, oziroma v srbohrvatskem in slovenskem pisnem jeziku. Odbor naj nadalje predlaga, kako se naj vsi zakoni ter uredbе z zakonsko veljavo izdajajo in tiskajo v cirilici in v latinici, ter v hrvaško - srbskem, oziroma slovenskem besedilu, da se zakonodajnemu delu skupščine omogoči čim večja publiciteta ter vsem slojem naroda da možnost seznaniti se z njim.«

V utemeljevanju svojega predloga je poslanec Pucelj

naglašal, da nima njegov predlog samo namena dokumentirati enakopravnosti vseh narečij, temveč ima tudi praktičen pomen, ker dokazujejo pogostosti stenografski zapisniki, da se delajo sedaj velike pogrške. Narodna skupščina mora tudi sama dati vzgled in jamstvo za popolno enakopravnost. V začetnem Narodnem predstavništvu l. 1919. so se vodili zapisniki v vseh treh narečjih in prav bi bilo, da se sedaj to zopet vrši, saj je dr. Korošec ob zaključitvi blejskega pakta izjavil: Odslej slovenskih interesov ne bo zastopalo in branilo samo 20 poslancev, ampak vseh 133 radikalnega kluba.

Dr. Korošec: »To ste si izmislili, tega nisem izjavil.«

Posl. Pucelj: »To stoji zapisano v vašem »Slovenec«. Ali hočete reči, da vaši listi lažijo?»

Poslanec Pucelj je zaključil svoja izjavljanja z ugotovitvijo, da prav ta debata dokazuje, da so klerikalci proti enakopravnosti slovenskega jezika.

Proti njegovemu predlogu sta govorila klerikalna poslanka Bedjančič in Smodeja; zlasti zgovor g. Smodeja je izvalil burne proteste med opozicijo. Posl. Smodej je izrazil svoje začudenje, da stavi poslanec Pucelj tak predlog, ter je povdarjal, da se poslanci SLS že od leta 1919 hore za slovensko besedo, dočim je predlog poslanka Pucelja samo demagogija. Slovenski jezik se je pričel zastopavljati tedaj, ko so prišli na vlado poslanci Pucelj in tedaj njegovi zavezniki.

Posl. dr. Kramar: »To ni res! Prvi akt, s katerim je bilo sklicano Narodno predstavništvo, sem sestavil jaz kot minister konstituant ter ga prečital v slovenskem jeziku.«

Posl. Žebot: »Vi ste pisali v francoskih listih, da slovenski jezik ni jezik, ampak dialekt.«

Pri tem je nastal buren prepir med opozicijo in klerikalci. Ko je nastal zopet mir, je posl. Pucelj zavračal izvajanja posl. Smodeja, nakar se je ozglasil k besedi

posl. dr. Kramar.

ki je ugotovil, da se le na prvi seji jugoslovenskega parlamenta, ko se je čitalo neko poročilo v slovenskem jeziku, dvignil dr. Korošec in v imenu celoga slovenskega naroda zahteval, naj se ustavi čitanje slovenskega poročila, ker sta srbohrvaščina in slovenščina enako naš jezik. Tedaj so to izjavo vsi odobrvali. Pozneje, ko smo bili v vladi, so nas klerikalci proglasili za izdajalce slovenskega jezika in za srbske prodajce, sebe pa kot edine zaščitnike slovenskega jezika in slovenskih interesov, kar je šlo tako daleč, da so celo pesnika Otona Župančiča, ki ni hotel podpisati neke avtonomistične proklamacije, proglasili za izdajalca.

Minister dr. Korošec: »Kar ste vi trdili da smo bili proti čitanju slovenskega poročila, je zaviljanje resnice. Mi smo bili samo proti temu, da bi se vsak govor prevajal na slovensko.«

Posl. dr. Kramar: »Kar vi trdite, je izmišljotina. Pozabili ste, da imamo k sreči stenografske zapisnike.«

Posl. dr. Kramar je nato odšel v skupščinsko knjižnico, poiskal stenografski zapisnik iz tedanjega časa ter ugotovil, da je na tretji seji začetnega Narodnega predstavništva, ko je tedaj tajnik hotel čitati poročilo verifikacijskega odbora v slovenskem jeziku, vstal dr. Korošec in zahteval od pokojnega predsednika Draže Pavlovića, naj se čitanje ustavi, ker vsakdo razume tako srbski kakor slovenski. Ta zahteva dr. Korošeca je imela, kakor je razvidno, iz zapisnika samega, principijelen značaj, ker jo je vse Narodno predstavništvo burno odobraval. Celotno Narodno predstavništvo je namreč smatralo dr. Korošev protest kot manifestacijo za popolno narodno enotnost.

Zatem je minister pravde v imenu vlade izjavil, da ne sprejema nujnosti predloga, nakar jo je tudi odklonila vladna večina ob burnih protestih KDK, ki je klerikalcem vračala njihovo tako priljubljeno psovko: »Izdajalci slovenskega jezika.«

Nato je prišel v razpravo predog KDK, ki zahteva

oživotvorjenje občinske avtonomije.

Predlog se glasi: »Narodna skupščina sklene: 1) da minister notranjih del v roku treh dni skliče mestno zastopstvo v Osijeku k seji, da se v smislu zakonskih predpisov konstituirajo; 2) da minister notranjih del v roku 8 dni razpiše volitve v vseh onih mestnih in podeželskih občinah, kjer so občinski zastopi razpuščeni; 3) da minister notranjih del takoj pusti uesti v dolžnost vse izvoljene občinske načelnike, kjer pa volitev načelnikov ni bila izvedena, naj se to izvrši v roku osmih dni.«

Nujnost predloga je utemeljeval posl. Ljubomir Maistrović (HSS) ki je navajal mnogostevilne napačnosti pri konstituiranju občinskih zastopov, kjer vladne stranke nimajo večine, in zlorabe, ki se vrše s komisarijati. Med njegovim govorom je došlo zopet do ostrega prepira med opozicijo in vladno večino. Naslednji govornik dr. Dušan Bošković (SDS) je opsoval zlorabe v vojniških občinah, kjer radikali, ki so ostali v manjšini, z večjim manevriranjem onemogočajo konstituiranje občinskih zastopov ter streme do imenovanju komisarjev. V svojem govoru je zlasti ostro napadel radikalnega poslanca Milana Kostića, kateremu je očital celo vrsto zlorab. Pri tem je prišlo do novega prepira, ki se je tako razvil, da je moral predsednik sejo prekiniti. A tudi po zopetni otvoritvi seje so se prepri med opozicijo in vladno večino nadaljevali tako da je predsednik sejo ponovno prekinil ter napovedal nadaljevanje za 5 popoldne.

Popoldanska seja

Na popoldanski seji je prvi zopet govoril dr. Bošković, ki je ostro kritiziral razmere v Vojvodini in navajal, kako so se tamkaj vršile volitve narodnih poslancev. Za najbolj značilen dokaz raznih zlorab je navedel priznanje samega velikega župana Svetislava Rajčica, ki je vodil volitve in ki je pozneje v listih priznal, da so bili radikalni poslanci izvoljeni s pomočjo policije. Tekom svojega nadaljnega govora je dr. Bošković ostro protestiral proti temu, da pošilja ministrstvo trgovine na vsakoletne skupščinske bank komisarije, ki zahtevajo za svoje polurno delo po 10 tisoč Din nagrade, kar je ordinarno plačkanje.

Minister dr. Spaho: »Navedite mi konkretne primere.«

Dr. Bošković: »Povedal vam bom več takih primerov.«

Dr. Spaho: »Uvedel bo takoj preiskavo.«

Dr. Bošković je nato navedel primer Pučke bane v Pančevu, kjer je vladni komisar za svojo navzočnost pri letni skupščini banke dobil nagrado 10.000 Din.

Po govoru posl. Boškovića je govoril najprej radikal Milan Kostić, nato pa je dobil besedo poslanec Fabo Petrović (HSS), ki je ostro kritiziral sistem komisarijastov v občinah ter apeliral na muslimane in klerikalce, da naj se upro radikalni diktaturi in nastave.

Notranji minister dr. Korošec je izjavil, da ne more sprejeti nujnosti predloga, zlasti ne rokov, ki jih zahteva za uvedbo občinskih samouprav, obhvalil pa je, da bo odstranil komisarijate. Nato je tudi vladna večina odklonila nujnost predloga ob burnih protestih opozicije.

Odgovor prometnega ministra na vprašanje posl. dr. Pivka zaradi upokojevev

bivšo južno železnice je bil odgoden, ker minister ni bil navzoč. Iz enakega razloga je odpadlo tudi nekaj drugih interpelacij, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja bo jutri.

Uveljavljanje uslužbenskega davka

Beograd, 28. marca. p. Generalni inspektor finančnega ministra je izdal naslednjo službeno oblovo:

S l. aprilom stopi v veljavo določba o uslužbenskem davku po novem zakonu o neposrednih davkih. V smislu čl. 98 tega zakona si mora vsaka oseba, ki stoji v službenem razmerju, nabaviti davčno knjižico, v katero mora delodajalec vedno zabeležiti vplačilo davka. Knjižice se daje pri pristojnih občinah ali finančnih oblasteh.

Uslužbenici, ki nimajo te knjižice, izgube pravico na odbitek za otroke, delodajalci, ki vplačajo davka ne vpišejo v knjižico, pa se kaznujejo po čl. 139 zaradi nerednosti z globo 20 do 500 Din.

Ako se ugotovi, da je bil vpis opuščen z namenom, izogniti se plačilu davka, se kaznuje delodajalec razen tega še s štirikratno vsoto, za katero bi bila država oškodovana.

Nezadovoljstvo med demokrati

Beograd, 28. marca. p. Včerašnja izvolitev članov glavnega odbora demokratske stranke je izzvala med mnogimi demokrati veliko nezadovoljstvo. Svoje nezadovoljstva ne skrivajo zlasti poslanci, ki so bili prej člani glavnega odbora in so sedaj izpadli iz njega, ker vidijo v tem maščevanje g. Davidovića za to, ker so se sivočasno angažirali za politiko dr. Marinkovića. Tako je eden izmed njih posl. Joca Popović že dal listom javno izjavo, v kateri protestira proti izvolitvi članov glavnega odbora. Nezadovoljni so baše tudi hrvaški demokrati, ker smatrajo, da so v glavnem odboru zastopani.

Obnovitev trgovinskih pogajanj z Avstrijo

Beograd, 28. marca. p. Na predvečerjšnji seji ministrskega sveta so razpravljali o nadaljevanju pogajanj za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo. Ministrski svet je pooblastil ministre za trgovino, agrarno reformo in zunanje zadeve, naj na posebni seji formulirajo odgovor avstrijski vladi. Pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo se bodo nadaljevala meseca aprila v Beogradu.

Zboljšanje odnošajev z Bolgarijo?

Sofija, 28. marca. d. V razgovoru z narodnimi poslanci je izjavil zunanji minister Burov, da so se v zadnjem času znatno izboljšali odnošaji med Bolgarijo in Jugoslavijo. Obiljubil je, da bo ob prvi priliki govoril o tem v plenumu sobiranja in sporočil nekaj novih razveseljivih dejstev. List »Zora«, ki komentira to ministrov izjavo, pravi, da ne vidi nikakih dejstev, ki bi opravičevala ministrov optimizem.

Izvolitev poljskega parlamentarnega predsedstva

Varšava, 28. marca. h. Profesor Bartl kot kandidat za sejmškega maršala, ki ga je postavil Pilsudski, je po dvakratnem glasovanju propadel. Za maršala je bil s 206 proti 136 glasovom izvoljen stari socijalno - demokratski vodja Ignac Daszyński. Zanj je glasovala demokratska levica in del narodnih manjšin.

Popoldne ob štirih je imel sejm drugo sejo, kjer je izvolil podmaršale. Člani vladnega bloka so se polnoštevilno udeležili seje. Tik pred sejo je bilo v posebnem posvetovalju odločeno, da se vladni blok ne udeležijo volitev za sejmške podmaršale, tako da niso bile postavljene protikandidature. Za podmaršale so bili izvoljeni: Woszyński, Marek, Zetwerczynski, Domski in Zaigiewicz.

Varšava, 28. marca. d. V senatu so bili izvoljeni za podpredsednike: z 89 glasovi Gliwie (vladni blok), s 86 glasovi Stanislaw Pozner (socijalistična stranka) in z 78 glasovi Haluszynski (Ukrajinci).

200.000 brezposelnih rudarjev v Angliji

London, 28. marca. d. Kakor se zdi, namerava vlada kljub optimističnim objavam socialnega ministra Chamberlaina izvesti obširne ukrepe, da priloži 60.000 brezposelnih rudarjev v okraju Cardiff, da se preselejo v druge okraje, ker tamkaj trajno ne bodo dobili posla. Tudi v spodnji zbornici je brezposelnost in premogovnih revirih igrala v debati veliko vlogo. MacDonald je izjavil, da je položaj posebno v južnem Walesu neugoden in da bi bilo treba izmenjati rudarje z rudarji iz drugih okrajev. Rudarjem pa, ki bi ne mogli najti dela, je treba dati možnost, da gredo na delo v dominijone.

Socialni minister je nato odgovoril, da je po njegovem mnenju napačna domneva, da je premogovna industrija v Angliji v razpadu in da si ne more pomagati. Nekatere premogovne okraje je treba soditi prav optimistično. Prezreti pa se ne sme dejstvo, da veliko število rudarjev, ki je sedaj deloma brezposelno, sploh ne more najti dela v rudnikih. Teh delavcev je do 200.000. Takšna stanja dosedaj v angleški premogovni industriji ni bilo in prav je, da pride do izjemnih ukrepov. Problem obstoja v tem, da je treba rudarje prenesti v druge okraje. Pri tem pa obstoja velika težava, ker so delavci vzgojeni le v svojem poklicu. Vlada naj torej stori ukrepe, da izuči delavce v druge poklice, v katerih si bodo lahko našli posla.

Letalske nesreče

Pariz, 28. marca. s. Pri Metz sta pri izkusnih pilotih trčili v višini 1000 metrov dve vojaški letali. Pilot prvega se je ubil, ker se mu nadovalo ni odzdrlo, dočim je drugi nepoškodovan priletel na zemljo. Drugo letalo se je prevrnilo, ko je pristalo, vendar na njegov pilot odnesel le lažje poškodbe na glavi.

Mexico City, 28. marca. (lo.) V bližini mesta Toluca se je ponesrečilo ameriško letalo, ki je letelo iz Arizone v Mehiko. Vsi potniki so se smrtno ponesrečili.

Seja mariborske oblastne skupščine

Uredba o samoupravnih cestah. — Prevzem kmetijskih šol. — Zboljšano finančno stanje bolnic. — Uklenjeni oblastni poslanci. — Nezdrave razmere v medijumskih občinah

Maribor, 28. marca. Kot prva točka 8. seje oblastne skupščine, ki se je začela danes ob 15. uri, so bili predloženi razni predlogi, med katerimi je najvažnejši predlog za odobritev nakupa posestva v Celju v svrhu ustanovitve dečjih zaščitnih ustanov. Oblastni odbor je izdelal večji referat s statističnimi podatki

o potrebi dečje zaštite.

Do l. 1923 je poslovala državna zaščita dečev in je bilo tedaj še 31 dečjih zaščitnih ustanov. Po ukinitvi državne zaštite pa je ostal en sam tak zavod, in sicer v Mariboru, ki oskrbuje samo še 40 otrok. Na 623.000 prebivalcev imamo v mariborski oblasti en sam otroški zavod, po statističnih podatkih pa imamo 1685 polnih otrok brez očeta in matere. 19.233 polnolet. 20.062 nezakonskih otrok, vse to brez Medijumura, kjer je gotovo tudi najmanj 5 tisoč otrok. Od 45.000 otrok je oskrbljenih samo 140 gluhih, 35 slepih, 190 nepopolnoma slabotnih, 140 slabotnih, 250 pokvarjenih in zrelih za pobliževanje, 500 pa od staršev zanemarjenih. Mariborska oblast ima sedaj eno samo dečje zavetišče, in sicer v Mariboru Ljubljanska oblast je glede dečje zaštite na boljšem, oskrbuje pa le 57 otroških otrok v mariborske oblasti. Zaradi tega je nujno potrebno, da se osnuje v mariborski oblasti oblastni centralni mladinski urad, za katerim bi morala stati močna organizacija, ki bi zbirla sredstva za ustanovitve zaščitnih domov. Tudi dečji dom v Mariboru je treba prevečati. Preureditev posestva v Celju v dečji dom bi bil prvi začetek nujno potrebne socialnega dela.

Samoupravne ceste

Na sedmi seji odsekom v pretrus izročene uredbe so se obravnavale soglasno v generalni in podrobni debati. Uredba o organizaciji cestno vzdrževalne uprave je bila sprejeta z malimi spremembami. Uredba, ki stopi v veljavo s l. januarjem 1929, deli samoupravne ceste v oblastne, okrajne in občinske. Oblastne ceste so po prvotnem predlogu naslednje: državna meja pri Dravogradu — Marenberg — Maribor. Ptuj — Čakovac — Letinski most, Pesnica — Sv. Lenart — Sv. Trojica — Gor. Radgona, Ormož — Ljutomer — Veržej, Dravograd — Slovenjgradec — Šoštanj, Celje — Smarje — Rogatec, Ptuj — Sv. Urban — Sv. Peter ob oblatne meje, državna meja pri Gederovcih — Murska Sobota — Beltinci — Dol. Lendava, Murska Sobota — Martjanci — Prosenjakovci, Martjanci — Srebrni breg, Ptuj — Krapija in Vojnik — Dobrna. Naknadno se je med oblastne uvrstila še cesta Slovenska Bistrica — Poljane — Podplat in Smartno pri Paki — Radmirje — Gomili grad do oblatne meje.

Soglasno je bila sprejeta tudi uredba o agrarnih operacijah v ljubljanski in mariborski obasti.

Pospeševanje kmetijstva

Poročilo kmetijskega referenta navaja, da se je potrebnim krajem razdelilo 200 tisoč dinarjev namenjenih za stradalajoče. Kmetijska šola v Mariboru je bila včeraj sprejeta v upravo oblastne skupščine. Občine in kmetijske organizacije, ki žele nedeljska predavanja in tečaje, so dobile navodila, naj prošjo zanje 6 tednov poprej. Za gospodinske tečaje daje oblastni odbor inventar, drugo pa morajo oskrbeti prireditelji. Zasegurano je že tretja garnitura poplavljenih gospodinskih tečajev.

V mariborski oblasti je dosedaj 9 vzornih posestev. Ker je treba v vinorodnih krajih oblasti obnavljati vinograde, bo oblastni odbor z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpiral vinarska društva, ki so prevzela nalogo trneca sortimenta. Uvedli se bodo tudi petdesetstali tečaji za sadjarstvo.

Položaj bolnic

Iz boljšanja, odkar so pod oblastno upravo, ko so bile prevzete, so imele še 1 milijon 200.000 Din dolga in je sedaj po 7

Proračun mesta Maribora

Proračunska seja občinskega sveta. — Izdatki znašajo nad 12 milijonov. — Dve novi občinski davščini

Izjava kluba SDS

»Naša stranka zastopa že od nekdaj stališče, da je treba vedno čuvati avtonomijo naših mest in da v tej dvorani ni prostora za reševanje političnih vprašanj. Mi ljubimo naš s tolikim bojem in trudom prbrljeni jugoslovenski Maribor in smatramo kot svojo najvažnejšo nalogo, da storimo vse za čimvečji gospodarski, socialni in kulturni napredek našega mesta. Mi ne priznavamo nobene nadvlade posameznih strank in vztrajamo na obče znani zahtevi naše stranke, da se naj pri javnih poslih izkličijo vsako partizanstvo in da naj bo v javnih službah merodajna sposobnost, ne pa pripadnost k te ali oni politični stranki.

Ker smo mnenja, da moramo pri reševanju težkih gospodarskih in socialnih vprašanj, ki nas čaka, vsi iskreno sodelovati, nas boste našli vselej in povsod pri lojalnem delu vse dotle, dokler se bo vršilo to delo po gori označenih principih. S tega vidika smo sodelovali dosedaj pri konstituiranju občinskega sveta in odsekov brez vsakih obveznosti. Čeprav se naše želje niso dovolj upeševale, iz istih razlogov je naš klub sodeloval tudi v finančnem odseku in bo lojalno sodeloval v proračunski debati. Tudi v Ljubljani so našli sporazum za pozitivno delo občinskega sveta. Želeli bi pa, da se tudi v obeh ostalih avtonomnih mestih v Celju in Ptuj, poiščejo in naidejo nota za uspešno sodelovanje vseh v to poklicanih faktorijev.

Sledil je nato temeperamenten poldrugo uro trajajoč govor socialističnega Eržeja, ki je zlasti ostro napadel SLS zaradi njene demagogije v času občinskih volitev, ko so izdajali »Mariborčana« Napadal pa je seveda tudi demokrate, češ da so se zvezali s klerikalci. Nekoliko pred 11. je župan prekinil javno sejo, ki se bo nadaljevala v petek ob 18. s podrobno debato o proračunu.

leth prvič, da izhajajo ter se ravna po rednem proračunu. S proračunom izhajajo vse bolnice, razen onih v Slovenjgradu in Čakovcu. 100.000 Din se je moralo investirati v preuredbo nekdanjega mariborskega sanatorija, kjer je bilo poprej prostora za 15, sedaj pa že za 50 bolnikov. Mariborske bolnice dobe za röntgenski aparat 60.000 Din. Večjih nabav pa ni mogoče izvesti, dokler država ne pokrije dolgov iz prejšnje državne bolniške uprave. Tudi vprašanje umobolnice postaja vedno aktualnejše: ker ni bilo mogoče zgraditi lasne umobolnice, bo stopila mariborska oblast v stik z ljubljansko da se umobolnica v Ljubljani razširi.

Duh Glavnjače...

Posl. Rozman (SLS), vinčar iz Ha'oz, je postavil na velika župana interpelacijo, ki navaja, da je bil povodom viničarskega sestanka v Strigovi aretiran od orožnikov, uklenjen v verige, odvoden v občinski urad, od tam pa v Čakovac. Z njim vred so aretirali dva druga viničarja iz Čakovca so gnali vse tri uklenjene na orožniško postajo, kjer so jih preko noči priklenili na posteljo, na kateri so spali orožniki. Veliki župan je na interpelacijo takoj odgovoril, da odgovarjajo podatki resnici in da je že uvedel najstrožjo preiskavo. Župan v Strigovi, ki je orožnikom naročil aretacijo, je bil suspendiran. Zaradi postopanja proti orožnikom pa se je veliko županstvo obrnilo na 9. žandarmerijski polk v Zagrebu. Med interpelacijo in odgovorom velikega župana so se čuli medklici: Slovenska Glavnjača, Glavnjača je že tu! Poslanec Rozman se je velikemu županu zahvalil za odgovor in polastilo. Poslanec dr. Novak pa je pripomnil: Radikalom bi se moral zahvaliti.

Korupcija v Medijumju

Medijumski poslanec dr. Kečkeš (HPS) je predlagal, naj oblastni odbor izvalja najostrejšo kontrolo nad gospodarstvom občin v Medijumju. Po njegovem pripovedovanju vlada tam prava epidemija korupcije in tatvin. Od 13 občin jih je 6, v katerih so občinski b'azainiki poneverili večje vsote. Eden je poneveril celo v dveh občinah, a je dobil še pohvalo za vzorno službovanje. Malo pozneje ga je za sodnika zaradi poneverbe obsojela na pet let težke ječe. Poslanec zatrjuje, da prihaja v občinsko službo v Medijumju izmeček iz vse Hrvatske. Kradejo celo tudi nekateri župani, ki pa so v večinioma bolj previdni. Pravi moljstri v sestavljanju strokovnikov. Ko za navadnega človeka znaša potni strošek 15 do 20 Din, je gotovo da si župan isto pot zaračuna z 250 Din.

Posl. Majerić (HSS) je pritrdil, da je v glavnih potezih res tako, menil pa je, da leži krivda korupcije v tem, da so se jemali v službo za blažajnike mladi ljudje, ki ne poznajo nobene odgovornosti in ne dajejo nobenega jamstva. Tam, kjer župani sami vodijo blažajno, ne poneverijo, ker ima vsak toliko premoženja, da bi se mu lahko vzelo v nočnitve škode.

Dr. Novak (SDS) je tudi potrdil korupcijo pri občinskih uradnih v Medijumju, zavrnil pa je prvega govornika, le je skušal z'ozvratiti na strankarsko stran. Razložil je skupščini, kako je soloh prišlo do tega, da so dobile medijumskie občine tako slabe uradnike. Ob osvoboditvi so vsi medijumski uradniki še ostali: bili so to ljudje z maturo in plačevati jih je hotela celo Madžarska, samo da bi obdržala svoj vpis nad ljudstvom. Naša država pa, kaj takega ni mogla dopustiti in ko so nekdanji uradniki odšli, so se morali s časopisnimi ozlasitvami uradniki za medijumskie občine. Razumljivo je, da so tako prišli v službo v prvi vrsti ljudje ki doma niso imeli obstanke. Tako je tudi nastalo koruptno stanje, ki pa se bo s primerno energijo dalo kmalu iztržiti.

Ob 8. zvečer je bila seja zaključena. Predlog: uredhodolazna, finančnega odseka in socialno-političnega odseka na so se odložili za jutri, ko se seja nadaljuje ob pol 9 dopoldne.

Ob 8. zvečer je bila seja zaključena.

Predlog: uredhodolazna, finančnega odseka in socialno-političnega odseka na so se odložili za jutri, ko se seja nadaljuje ob pol 9 dopoldne.

Naši kraji in ljudje

Francosko predavanje v Ljubljani

Francoski institut v ljubljanskem Narodnem domu prireja ob torkih večerne sestanke, kjer se razpravljajo razna sodobna vprašanja. Tokrat je nastopil prof. Leben s povojnim pesnikom in pripovednikom Morandom, ki ima v svoji slovstveni torbi precej prtljage: Lampes à Arc, Tendres Stacks, Feuilles de Température, *Ouvert la nuit*, Lewis et Irène, Boudha vivant, Rien que la terre, i. dr. Paul Morand je bil po rojstvu kakor malokdo napred določen za izrednega kozmopolita: kot sin francoskega livarnarja na Ruskem je s 13. letom odšel na svojo roko v Anglijo, kjer je končal svoje študije v Oxfordu, nato pa mnogo križaril po belem svetu. Učinkovita je njegova domisljica: «Hotel bi», je dejal, «da bi po moji smrti napravili kovčeg iz moje kože». Njegovi junaki so doma v Skandinaviji, Rusiji, Ogrski, Kataloniji, Trstu itd. Kot navdušen avtomobilist je neke dobil nagrado pri dirki. Za dirindaj naše vrvice in drveče dobe si je ustvaril nov kinema: tografske slog, kakor si ga je bil za svoj čas ustvaril A. Daudet v «Pismih iz moje mladosti».

Morand je tako svojski, da mu težko najdeš prednika: Hermant in Larbaud o daleč nimata tolikšne živahnosti. Nekateri ga pripodabljajo z Marcelom Schwobom, čigar slava se šele danes širi. Tudi z Giraudouxom ne kaže kdo ve kake sličnosti. Pač pa je našel darovitega naslednika, to je Bedel, nosilec zadnje Goncourtove nagrade. Dočim se Bourget in Loti zdita nekam zapečarska eksotika, je autor novel «Odpri pomoči» praktičen poznavalec tuje, kar se razvede neprestano v njegovi umotvorini. Ako je nekim čitateljem Proust gostobeseden pustež, se pa Morand vedoma oklepa Diderotovega gesla: «Vsa ka slovstvena vrsta je dovoljena, izjemski dolgočasno vrsto».

Po kratki debati se je g. prof. Martel zahvalil za predavanje, dovršeno nič manj po kritični vsebini nego po brezhbihi obliki, ter izrazil svoje veselje, da se do tolikšnih podrobnosti nanašajo pri nas problemi francoske prosvete... Prihodnji teden pa na govorila gospa Jerasova o južnofrancoskih narečjih. (K.)

Iz življenja naših akademikov v češkoslovaški metropoli

Praga, 27. marca.

Pomladanska živahnost in svežost vlada tu po mestu. Mnogo je pripomogel k temu pomladanski vselejem, ki je privabil nebroj tujcev, posameznikov ter večjih trgovskih in študentskih skupin.

Inozemski odbor Češkoslovaškega študentstva je imel minulo sredo v gostih poljske juriste iz varšavske univerze in diake iz beogradske srednjih šol. Priredil jim je zabavni večer v Akademickém Domu. Po pozdravnih in bratskih nagovorih smo zapeli tudi slovenski akademiki nekaj pesmi. Večer je končal s svobodno zabavo in plesom. Naš slavni pevski zbor, ki se je komaj porodil, se je podal ta večer še v Městánsko Besedo, kjer se je v domačem krogu Jugoslovenskega kola, Jadranske straze in študentov slavila petdesetletnica do brotnika slovenskih študentov, jezikoslovca g. prof. Josipa Škrbinka in petindvajsetletnica bogate umetniške delovanja znamenite pevke Narodnega divadla gospe Gabrijele Horvátové. Odhodno pa je praznoval ta večer marljivi delavec in propagator naših letovišč na solnčnem Jadranu g. dr. Ljubo Letica. Odhajal domov v Dalmacijo. Tudi njemu smo zapeli par pesmi in pili vince z dalmatinskih brd. Tako smo

Prijatelj ali imaš sploh kak pojem

o razkošnem nočnem življenju v Newyorku?

Nel! Potem si moraš brezpogojno ogledati današnji film

„Nočni Newyork“

v Elitnem Kinu Matica.

prestali generalno vajo za nastop, ki bo bodočo sredo, ko se bo vršila proslava petdesetletnice našega velikega pesnika Otona Zupančiča, katero priredi v Městánski Besedi akademsko društvo Jugoslavija in Jugoslovensko kolo.

Velika noč je tu. Mnogo tovarišev odhaja v domovino po pirhe in domače dobrine, nekaj jih pa odide z akademskim društvom Jugoslavija na kulturno štiridnevno ekskurzijo med lužiško-srbski narod, ki se že se

daj pripravila, da bratsko sprejme goste in se oddolži za gostoljubni sprejem svojih akademikov, ki so ga doživeli lansko leto v naši domovini.

Društvo jugoslovenskih tehnikov organizira svojo šesto veliko ekskurzijo, ki se bo vršila ob koncu bolnške leta po Nemčiji, kjer se pripravljajo letos velike tehniške razstave po vseh velikih mestih in proslava stoletnice tehniške visoke šole v Draždanih. — Jože Rus.

France Krajnar se je včeraj z avtomobilom pripeljal v Ljubljano

Življenska tragedija čudaškega kmečkega milijonarja Franca Krajnarja iz Laz pri Planini zanima živo vso našo javnost. Na urgentno orožniške postaje v Planini in sreškega sanitetnega referenta dr. Papeža v Logatcu, da je nujno potrebno izolirati Krajnarja od njegove okolice, je sodišče v

čudni pošasti, ki jo je šele zdaj prav spoznal. S sopotniki je ostal v živem razgovoru, iz katerega je bila jasno razvidna njegova popolna normalnost, vso pot do Ljubljane.

Ko je vozil avtomobil po Tržaški cesti mimo dramskega gledališča in Kongresnega

Logatcu včeraj odredilo, da se prepelje France Krajnar v ljubljansko splošno bolnico.

Krajnar se je ves čas vožnje do Ljubljane izredno dobro počutil. Z velikim zanimanjem je ogledoval okolico, ki se je je še prav dobro spominjal. Najbolj mu je ugajalo, da je sedel lepo v avtomobilu, tej

trga skozi Šelenburgovo ulico, se Krajnar ni mogel načuditi oni Ljubljani, ki jo je zadnjikrat videl pred 22 leti, preden se je za dolgo vrsto let zaprl v svojo podstrešno sobico. Pred bolnico je pri ločitvi od sopotnikov vsem krepko stisnil roko in se izrazil, da upa, da bo kmalu mogel svobodno dihati.

Obup zaradi neugodne prodaje posestva

Planina pri Rakeku, 29. marca

Včeraj popoldne se je v Lipljah št. 8 ustreli 30letni hišni posestnik Fran Čenčur. Samomor je odkril Čenčurjev sosed Anton Kolar, ki mu je žena povedala, da je iz Čenčurjeve hiše odjeknil strel. Ker Čenčurja prot. večeru res ni bilo na spregled, je Kolar stopil v Čenčurjevo hišo. Da bi se utesnil Čenčurju pripetiti kaj hudega, mu sploh ni prišlo na misel, ker je bil Čenčur znan kot zelo soliden mladenič.

Ko je Kolar stopil v Čenčurjevo stanovanje, ni našel gospodarja čepav je bilo spoznat, da ne more biti daleč Kolar se je domislil, da se Čenčur nalbriž mudi v kleti, kjer je imel shranjena razna živila. Ko je odprl vrata in razočel notranjost, se mu je nudi strašen pogled. Na bližnjem zaboji je zagledal vojaško karabinko, na tleh pa je ležal Čenčur v veliki mlaki krvi. Prestrašen je Kolar pobegnil iz hiše in takoj hitel javiti dogodek orožniški postaji. Orožniki z zdravnikom dr. Perparjem so pri ogledu dognali, da se je Čenčur ustreli z vojaško puško naravnost v srce ter da je morala smrt takoj nastopiti. Čenčur je samomor izvršil zelo premišljeno. Karabinka je namreč pritrjena na zaboj, tako da mu je stojišču merila puška cev v srce. Petelin na karabinki je povezal s pasjo veržico in si pripravil palico, s katero je sunil v veržico, da se je karabinka sprožila. Na odredbo sreske oblasti in okrajnega sodišča v Logatcu so mrliča prenesli v mrtvašnico, odkoder se bo vršil pogreb jutri, v četrtek, na pokopališče v Planini.

Pri hišni preiskavi so našli orožnik pri Čenčurju 5.610 Din ter dva vojaška samokresa in dva baloneta, ki so jih danes ob enem s popisom ogleda oddali na logaškem sodišču.

Pokojni Čenčur je 25. t. m. prodal svoje posestvo nekemu posestniku v Kalcah za 40.000 Din. Kmalu potem, ko je sklenil kupčijo, se mu je zazdelo, da jo je sklenil za 15.000 Din premizko. Zato je že naslednje

ga dne obiskal kupca in ga prosil, naj razdere kupčijo, za kar mu je ponujal par tisoč dinarjev odškodnine, o čemer pa kupec ni hotel nič slišati. Obupan je prišel Čenčur domov in potožil svoje gorje sosedu Franu Brusu, zatrjujoč, da izgube ne bo prebrehel. Četrty ure zatem je res odjeknil strel in končal mlado življenje.

Čenčur ne zapuša nobenih bližnjih sorodnikov. Mati mu je umrla lani v 70. letu starosti. Od daljnih sorodnikov zapuša v Trstu samo dve teti. Ker je bil Čenčur dober in prijazen fant, ljudstvo splošno pomiluje njegovo žalostno usodo. Čenčur je bil izučen v trgovski stroki ter se je namenil v kratkem prevzeti neko trgovino na Rakeku. Zaradi tega je menda tudi prodal svoje posestvo ter je po neugodni prodaji obupal.

Konec vlomilskih akcij dveh pobeglih kazencev v Savinjski in Šaleški dolini

Začetkom januarja t. l. sta se v zaporih celjskega okrožnega sodišča seznanila nekaj Lojze Grebenšek, 28 let star pohajla in tat, ter 29letni Albert Jelen iz okolice Celja. Oba sta imela na vesti več raznih grehov, ki so ju pritrili končno v zapor. V lujniji sta se oba pajdaša očividno prodolgočastila in zatorej sklenila, da se splazita zoper v svobodo. Tuhta sta in tuhtala in slednjič jima je res uspelo. Dne 19. januarja sta jo ubrala v neko bližnjo vas, kjer sta že isto moč vlomila v hišo posestnika Ivana Strančiča in si nabrala več različnih stvari v vrednosti 1500 Din. Od tam sta se podala proti Polzelem, kjer sta skušala vlomiti v Pongratzovo graščino. A imela sta smolo. Opazili so ju hlapi ter ju prepoznali. Odškodovala sta se nato v zidanih Janeza Marolta v Podvinu, kjer sta odnesla 40 litrov dobrega vina. Nato sta se lopova klatila v tamošnji okolici iz vasi v vas.

Dne 26. januarja sta se pojavila v Št. Ilju pri Misljini, kjer sta vzela na piko trgovino Franceta Lorbeke Nabrtja za vlom sta zasnovala skrita v gozdu. Ponoči sta utrla okno ter brez posebnih težav dospela v trgovski lokal. Tu sta naložila vse mogoče predmete v vrednosti 3584 Din ter se umaknila zopet nazaj v Savinjsko dolino. Do bogatega plena sta se vnovič prikopala v Polzelem početkom marca, kjer sta obiskala trgovino Alojzija Cvetka. Odnesla sta veliko množico raznega manufakturnega blaga, perila in likerjev ter specerij-skih potrebščin v skupni vrednosti 8634 Din. Ukradeno blago sta razpečevala vedno pod ceno po drugih okrajih in sta seveda imenito živela. Končno pa sta se tatinska pajdaša zaradi neke malenkosti spila ter je Jelena nenadoma obšel kes. Odločil se je zatorej, da se zopet javi sam oblasti. Pred par dnevi se je skesani grešnik pojavil v Celju, kjer je odkoraka naravnost na okrožno sodišče. Seveda so ga tako posadili nazaj v zapor.

Grebenšek, ki ni izgubil veselja do potepiškega življenja, pa se je kmalu pojavil v Šostanju, kjer je obiskal hišo posestnika in gostilničarja Berločnika ter odnesel več parov hlač, povrtnik, srebrno uro in nekaj gotovine. V Zg. Ponikvi se je že naslednjega dne oskrbel spričo bližajočih se vel'konočnih praznikov s svinjskim mesom, napil pa se je v vinski kleti posestnika Florjana Verdena. Dalje je obiskal tudi klet posestnika Ivana Stričiča v Podkrajju ter ga oškodoval za 1330 Din. Po

Triumfalen poset Nj. Vel. kralja in kraljice v Črni gori in Dalmaciji.

Kraljevska vlada — Manevri naše vojne flote na Jadranskem morju — Cetinje — Dubrovnik — Tivat — Hvar — Korčula — Minister Pavle Radič — Admiral Prica — Revija čet — itd. Film je bil predvajan na dvoru!

Predstave danes četrtek 29. in petek 30. marca ob 4., 5., 7., 8. in 9. ur.

Telefon 2730.

Cene prostorov Din 6.— in 10.—

Kino »Dvora«.

sobno srečo je imel 13. t. m. v Vel. Pirešici, kjer je ukradel posestniku Francetu Zganku 3530 Din gotovine. S tem denarjem v žepu je nato več dni živel »pošteno«, nakar jo je pred par dnevi moško primahal na Polzelem, kjer pa mu je nenadoma stopil nasproti orožnik ter ga pobaral, odkod in kam. Grebenšek se je v hudi zadregi pričel izgovarjati, da je pošten kmečki fant, ki išče dela. Vendar mu vsi izgovori niso pomagali. Orožnik je takoj spoznal, s kom ima opravka. Zato je potepina uklenil — in tako je moral tudi Lojze Grebenšek oditi zopet: nazaj v luknjo, iz katere se je izmuznil pred meseci. Kar mu pa sedaj dolgo ne bo uspelo. Prebivalstvo celjske okoličice ter Savinjske in Šaleške doline si zdaj, ko sta oba opasna potepana zopet na varnem, lahko oddahne za precejšnjo dobo.

Delovanje vlomilske družbe v ljubljanski okolici

Oplenjeno stanovanje učitelja Švara v Polju.

Ljubljana, 28. marca

Kakor vse kaže, se je organizirala na deželi drzna vlomilska in tatunska družba, ki je pričela že pred tedni operirati v neposredni ljubljanski okolici. Orožniške stanice v ljubljanski okolici so tatovna na sledu že več dni, vendar se znajo zmikaviti spretno umikati.

Te dni so se zadrževali svedrovc v okolici Vevč, kjer so se v nočnih urah uveljavili v svojem poslu. — Ko se je sredi vrnili učitelj v D. M. v Polju g. Ernest Švara z zadnjim vlakom iz Ljubljane domov, je na svoje presenečenje našel hišna vrata šolskega poslopja nezaklenjena. Prišedši do vrat svojega stanovanja je zapazil, da so tudi ta odprta. Prepričan, da nekaj ni v redu, je takoj prižgal luč ter z grozo zapazil, da je v sobi vse razmetano ter da mu je ukradeno vse perilo, ce'lo posteljno, iz omar pa vse obleke. Na tleh je videl ležati dve pili ter železen vijak, ki so ga vlomilci pozabili na mestu. G. Švara je ves razburjen hitel zbuditi šolskega vodjo g. Miheliča, s katerim sta se po kratkem ogledu devastiranega stanovanja podala na večko orožniško stanico ter prijavila nočni vlomilski poset komandirju g. Sušniku. Kljub pozni uri se je v D. M. v Polje takoj podala orožniška patrulja, ki je ugotovila dejanski stan ter skušala najti sled za pobeglim vlomilci, ki so oškodovali g. Švara skupno za 8.920 Din. Iz dejstva, da so se svedrovci poleg oblek in drugih predmetov polastili tudi violine, bi bilo sklepati, da je eden izmed njih tudi precej muzikalične narave. V hišo so mogli vlomilci priti skozi straniščno okno, nakar so s pomočjo ponarejenih ključev vdrli v sobo. Iz hiše so odšli pri glavem izhodu, ko so prej odpahnil zapah. Svoj pose' so opravili tiho, kajti obe v zgornjih sobah stanujoči učiteljici nista čuli spodaj nikakega ropota. Vlomilci so morali biti dobro informirani, da se na večer g. Švara navadno ne nahaja doma, ter so opravili svoj posel preden se je vrnil z zadnjim vlakom iz Ljubljane.

Svedrovci pa se niso zadovoljili samo s plenom, ki so ga našli v D. M. v Polju, marveč so se isto moč utihotapili na dvor. Šče Baumgartnerjeve graščine na Fužinah, kjer so pobrli iz kurikov 21 komadov rmenih štajerskih kokoši v skupni vrednosti 1280 Din.

Vešaka orožniška stanica je o tatvinah takoj informirala tudi ljubljansko policijsko ravnanje. Po dobljenih informacijah se sklepa, da je tatinski topli na čelu že dolgo zasledovani Ivan Bartol, ki je bil udeležen tudi pri v'omu v občinski pisarno v D. M. v Polju, kjer so storili nedavno moč odnesli prazno blagajno. Kakor je ugotovljeno, so se umnožili po izvršenih tatvinah umaknili proti Smerberju in Jaršam ter le upati, da jih za njimi odposlani varnostni organi kmalu spravijo na varno.

Poskušeni samomori in nesreče

Ljubljana, 28. marca

Manija samomorov v Ljubljani nikakor ne ponehati. Že od srede zime dalje skoro ne mine dan, da ne bi moral stopiti v akcijo rešilni avto, da prepeče obupanca ali obupanko v največji naglici v splošno bolnico, kjer se morajo truditi zdravniki, da ohranijo take nesrečneže, ki po navadi brez kakšnega posebnega razloga segajo po strupu, pri življenju.

V Frankopanski ulici št. 12 je danes popoldne prišlo do precej razburljivega nastopa med služkinjo Antonijo L. ter njeno gosposinjo. Po končanem prepisu se je zdelo, da je vse že zopet dobro, vendar temu ni bilo tako. Čez kratek čas so namreč domači našli komaj 25letno Tončko zvjajaločo se v krčih na tleh, dočim je poleg nje ležala stekleničica, iz katere je (kakor je to že običajno) udaril duh po lizolu. Domači so v naglici obvestili rešilno postajo, ki je nesrečnico z avtomobilom odpravila takoj v bolnico, kjer so ji zdravniki izprali želodec. Obupana služkinja leži v bolnici v hudih bolečinah, kajti količina lizola, ki jo je izpila, je bila precej velika. Strup ji je načel drobovje.

Veliko senzacijo je povzročila danes po mestu vest, da se je v nočnih urah skušal zastrupiti v nekem tukajšnjem hotelu znan trgovec, katerega pa so k sreči še pravočasno našli hotelski uslužbenci ter ga s privatnim avtomobilom prepeljali v bolnico. Tudi ta se je skušal zastrupiti z lizolom, vendar njegove notranje poškodbe niso preveč obšune.

Hudo smolo je imela sredi delavčeve žene Marija T., stanujoča na Glincah Okrog 22. je hotela zavziti neka zdravila, ki jih ji je predpisal zdravnik proti želodčnim krčom. V naglici pa je nesrečnica zamenjala steklenico ter je pila mesto zdravila — bencin. V bolečinah se zvijajočo ženo so z rešilnim avtom odpeljali okrog polnoči v bolnico, kjer se je njeno stanje kmalu izboljšalo.

Okrog pol 12. popoldne je moral ljubljanski rešilni avto zopet na pot v Šiško, kjer se je pripetila v hiši št. 81 na Celovški cesti težja nesreča. 28letna služkinja Marija Keršičeva je tamkaj na visoki lestvi stoječa pomivala okna. Pri tem delu pa se je nenadoma zlomila nagbit k'lin ter je nesrečnica tresčila z višine 6 m na glavo na tla. Pri padcu se je Keršičeva močno ranila na glavi, zadrla pa je tudi težke notranje poškodbe. Keršičeva leži v bolnici še vedno nezavestna ter je njeno stanje zelo kritično.

GRETA GARBO

JOHN GILBERT

v filmskem delu še ne videne lepote, po slovitom romanu »ES WAR» Hermann Sudermanna »Pod jarmom strasti«.

Pride v kino »Ljubljanski dvor«.

Zasebna stavbna akcija in naše oblasti

V torek zvečer se je vršil v restavraciji hotela »Lloyd« občni zbor občeskih zadrage »Stan in dom« v Ljubljani, znan po svojih kolonijah ob Tržaški cesti in na Viču. Občni zbor je zanimiv tudi za širšo javnost. Bivši minister g. Anon Kristian, predsednik te največje slovenske stavbne zadruge, je zborovalcem z drastičnimi primeri pojasnil, zakaj nase zadržno-stavbno gibanje ne uspeva. Gleda na dejstvo, da naša država ne gradi zasebnih stanovanjskih hiš kakor n. pr. Češkoslovaška, bi človek mislil, da bodo drž. oblasti podpreme izdane zasebno inicijativo. Žal, da je baš narobe. Naša birokracija onemogoča stavbni zadruzi »Stan in dom« vsake večji razmah. Tako trirajo oblasti davke, ki jih beograjske stavbne zadruge ne plačujejo; zaman je dokazovanje, da se to-zadevni zakon v Ljubljani napačno interpretira. Neupravičeno davčne podražilo stanovanje zadravnikov v zadržnih hišah v tak meri, da ni nič cenejše nego v zasebnih najemniških hišah.

Nepriklje so tudi v vprašanjem cenejše-ga posojila. Minister za socijalno politiko g. Miovič je bil že izdal odlok in podpisal nakazilo, da dobi »Stan in dom« 4% posojilo pri Državni hipotekarni banki. Srb je obračal, Slovenec pa obrnil: g. dr. Gosar je iz neutemeljenih razlogov (po vsej verjetnosti le iz strankarskih ozirov) preklcal besedo in podpis svojega prednika v ministrstvu socijalne politike in »Stan in dom« je ostal za sedaj na cedilu. Pa tudi prejšnji občinski gerent g. Mencinger je škodoval interesom zadržno-stavbne akcije: povisal je kanalizacijske pristojbine tako visoko, da je sedanje stanje nevdržno. Zbog tega je imela zadruza »Stan in dom« lani primanjkljaj, ki se je kril tako, da je Mestna hranilnica znižala obrestno mero za 1 %. Znatno več se nadeja »Stan in dom« od sedanjega mestnega sveta.

Zborovalci so z ogorčenjem zaradi vladne stanovanjske politike odobrvali krepke in tehtovite besede ustanovitelja in predsednika »Stana in doma« g. Kristana. Po običajnih poročilih je bilo izvoljeno novo načelstvo z g. A. Kristanom na čelu. V načelstvu so gg. Kobler, Juvanc, Hladnik, Zima, Podgornik, Rakovec in Bogataj kot zastopniki zadravnikov ter gg. dr. Fuchs in inž. Mačkovšek kot zastopnika ljubljanske in Bučane. Jurman. Kušar kot predstavitelji viške občine. Vrh tu tega se je izvolilo sedemčlansko nadzorstvo. Izvršitev nadaljnji, še vedno aktualnih stavbnih načrtov »Stana in doma« pa zavisi od cenejše-ga posojila, ki ga bo treba prei ali realizirati. Brez njeza je zadržno-stavbanjska akcija v zagati.

Za pomladansko sezono

si ne ogledite samo izložb, ampak tudi posetite našo trgovino z izbrano zalogo najmodernih vzorcev

JOS. ROJNA, Aleksandrova 3.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 8. zvečer.

Četrtek, 29. marca: Zaprtlo.

Petek, 30. marca: Mladost D.

Sobota, 31.: Zaprtlo.

Ljubljanska opera

Začetek ob pol 8. zvečer.

Sobota, 31.: «Lady X», opereta. Na korist

Udruženja gledaliških igralcev. Izven.

Nedelja, 1. aprila ob 3. popoldne: «Fidelio».

Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ob pol 8. zvečer: «Bajadera», opereta.

Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 29.: «Pri treh mladenkah», B. Ku-

poni.

Petek, 30.: Zaprtlo.

Sobota, 31.: «Urh, grof celjski», C. Ku-

poni.

Ljubljanska opera. V soboto zvečer bo

druga repriza operete «Lady X» (Lepa ne-

znanka) v prid «Udruženja gledaliških igral-

cev». To bo prva predstava po povratku

opernega ansambla iz Subotice in Beogra-

da. Ker je čisti dobiček namenjen za bol-

niški fond gledaliških igralcev, se vsi ljub-

telji gledališča posebno opozarjajo na to

Domače vesti

Trinajsta številka „Življenja in sveta“

Te dni bodo naročniki prejeli 13. številko našega priljubljenega tedenskega magazina „Življenje in svet“.

Posebnost te številke je osem strani obsegajoča povest ameriškega pisatelja C. D. Scheffauera, ki se je lani ustrelil v Berlinu: „Plavajoči gozd“. Dva znajoča trčita: kapitan, v jedru dober mož, a preslepljen od težnje po samostojnosti in njegova žena Mary, ki strogo loči zlo od dobrega. Konflikt se razvija na južnem morju, kjer kapitan v dogovoru z lastnikom sam zažge visoko zavorovano ladjo „Serapis“. Mary rajši zgori na ladji, kakor da bi šla z možem-zločincem v novo življenje. „Serapis“ pozneje obliči na čilenski obali, da pa povodenj odrta z zemljo vred. Vsa grmada plava po morju in naposled trči z novo ladjo istega kapitana. Ladja utone in moške se rešijo na „plavajoči gozd“, kjer težko ranjeni kapitan umre, potem ko spozna, da se nahaja na „Serapisu“. Njegovo truplo pokopljejo h kostem junake žene. Povest je obdana s čarom Južnega morja in tropске pokrajine. Krasno štivo, ki bo vsakogar zanimalo in naslajalo.

O bodoči vojni razpravlja — v zvezi s povestjo „Pošastno krdelo“, ki se v tej številki napeto razpleta — članek „V bodoči vojni“.

„Pomlad v kirgiški stepi“ (s 5 ilustracijami) nas vodi v daljni Turkestan, kjer ob tem času ožive stepe in se pojavijo pastirski Kirgizi s svojimi čredami.

Pod „Znameniti jubileji“ se „Življenje in svet“ tokrat spominja 50 letnice bolgarske svobode. Prvi članek razpravlja o nastanku Bolgarije, dočim v drugem Rasto Pustoslavski pripoveduje svoje spomine na predvojnjo Sofijo in nje vlogo v jugoslovenskem pokretu. Tekst ilustrira več slik iz Sofije.

Zdaj, ko se vračajo ptice iz južnih krajev, bo vsakega prijatelja prirode zanimala lahko umljiva razprava „Zakaj in kako se selijo ptice“, ki premosti na osnovi najnovejših raziskavanj problem ptičje selitve.

Članek „Boj za zlato deželo“, sestavljen po najnovejši izdaji zgodovine države Chile v Južni Ameriki, pripoveduje o trdovratnem boju med Indijanci in Španci za deželo, ki je imela največ zlatih rudišč. Sestavek je poučen tudi zaradi tega, ker pričuje o silni svobodoljubnosti napol divjega indijskega plemena. Njegov boj nam vsili spoštovanje in simpatije.

To je vsebina 32. strani obsegajočega zvezka, ki ga dobiš, če nisi naročen, v vsaki boljši trafiki za 2 Din. „Življenje in svet“ se naroča pri upravi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

* Funkcionarij Lige narodov v Ljubljani. S simphon-ekspresom so predčerašnjim prispeli v Beograd funkcionarij Lige narodov gg. Pierre Comert, H. R. Cummings in Giuro Popović. Comert je šef informativnega oddelka Lige narodov ter je prišel, da napravi službeni poset naši državi in sicer v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. V Ljubljano prispelo funkcionarij Lige narodov 4. aprila ter posetilo oblastne in nekatere politične osebnosti.

* Imenovanje v sodni službi. Gospod dr. Josip Kavčič, načelnik v ministrstvu pravde, je imenovan za svetnika višjega deželnega sodišča v Ljubljani.

* Sodni izpit pri višjem dež. sodišču v Ljubljani je napravil s prav dobri uspehom g. dr. Srečko Grmovšek, sodni avskultant pri okrožnem sodišču v Mariboru.

* Iz zdravniške zbornice za Slovenijo. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je bil vpisan dr. Roman Lesnika, zdravnik splošne bolnice v Mariboru.

* Uprava jugoslovenskega novinarskega združenja je povodom smrti g. Juraja Biankinja, znanega politika in novinara, ki je predčerašnjim umrl v Splitu, pooblastila g. Bračevića, urednika splitske „Novo dobe“ da v imenu združenja izreče sožalje pokojnikovim sorodnikom in da govori ob odprtem grobu. Namesto venca na pokojnikovo krsto je centralna uprava votirala 500 Din ter znesek nakazala Rdečemu križu v korist gladujočemu prebivalstvu.

* Vprašanje komercializacije državnih železnic. V Beogradu se je predčerašnjim vršila plenarna seja Udruženja jugoslovenskih inženjerjev, katere so se udeležili tudi delegati sekciji. Na seji se je razpravljalo

o vprašanju komercializacije državnih železnic. Naglašalo se je, da se ne sme eksperimentirati s to institucijo, dokler ni zbran ves potreben material in dokler ta material ni proučen. Sprejeta je bila soglasna resolucija, da se z ozirom na važnost te največje nacionalne institucije minister naproša, naj omogoči sodelovanje Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov pri rešitvi tega projekta.

* Direktna telefonska zveza s Parizom. Ministrstvo pošte in brzojava se pogaja s francosko in švicarsko brzojavno upravo v svrhu, da se tekom meseca aprila omogoči direktna telefonska zveza Beograd-Zagreb-Ljubljana-Curij-Zeneva-Pariz. Poskusi, ki so se že vršili, so pokazali zadovoljive rezultate.

* Beograjska radijska postaja na strehi Akademije znanosti. Ministrstvo pošte in brzojava je sklenilo, da se projektirana radijska postaja v Beogradu zgradi na poslopju Akademije znanosti. Na strehi se postavi dva stolpa, visoka po 25 m. stroji pa bodo namešteni v poslopju. Postaja bo zvezana z opero in Narodno skupščino.

* Svet slušateljev ljubljanske univerze je pred kratkim osnoval manjšinsko sekcijo. Namen te sekcije je predvsem skrbeti za mlajša slovenska inteligenca (akademiki in srednješolci) v Italiji in na Korškem ne izgubi stika z življenjem svojih bratov v svobodni Jugoslaviji. Skrbeti hoče, da to inteligenco moralno podpre v njenem boju za pravico. Ta namen hoče sekcija doseči s tem, da bo po možnosti že v letošnjih posidnicah omogočila nekaterim slovenskim akademikom in srednješolcem iz Primorja in Korške bivanje med nami, kjer naj proučijo naše razmere in se navzamejo novega poguma za svoje delo med zaslužnimi brati. V ta namen bo skušala sekcija zbrati poseben fond. Odbor Akademiskega kluba za Društvo narodov je na svoji zadnji seji dne 24. t. m. sklenil, da prispeva ves čist dobiček predavanja g. Jovanovića v ta fond. Svet slušateljev ljubljanske univerze prosi zato vso javnost, da v čim večjem številu poseti predavanje g. Jovanovića in tudi s preplačili omogoči čimprejšnjo realizacijo zgoraj navedenega načrta. Naj bo predavanje g. Jovanovića velika moralna in materialna manifestacija za naše brate v Primorju in na Korškem.

* Razpis zdravniške službe. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na svojem ambulatoriju službo zdravniška-uradnika specialista za notranje bolezni ali zdravnika za splošno prakso z letno plačo 34.500 Din in pripadajočimi rodbinskimi dokladi. Če bi ne bilo pogojev za namestitev zdravniška-uradnika, se namesti zdravnik pogodbeno. V tem oziru mu pripada isti plača 10% doplačilom in rodbinsko doklado.

* Iz „Uradnega lista“. Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 30. letošnji številki pravilnik o postavljanju veterinarjev v samoupravni službi; nadalje pravilnik o zvišanju in izenačenju pokojninah (provizijah, podporah in miloščinah) bivšega monopolnega delavstva, njega vdov in sirot natečaj za gradbene inženjere in tehnične uradnike ter objavo glade izprememb v klavniškem redu za mestno klavnico v Mariboru.

* Zupanstvo trga Trbovlje je razpisalo mesto generalnega referenta. Prošnji je treba priložiti dokaz o dovršeni višji gradbeni šoli in najmanj triletni praksi. Isto zupanstvo razpisuje tudi mesto socialnopolitičnega referenta, ki mora izkazati znanje vseh socialnih zakonov.

* Vsak gospod bo storil sebi dobro, če bo izbral obleke in druga oblačila pri trvdri FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica, Ljubljana, ki je najboljša dobaviteljica oblek ter v cenah najnižja.

* Smrtna kosa. V ljubljanski deželni bolnici je umrla predčerašnjim po dolgi in mučni bolezni g. Ana Zupančič. Blaga pokojnica izhaja iz znane in ugledne rodbine Butkovičeve iz Leskovca pri Krškem. Pokojnica je bila soproga upokolenega uradnika Josipa in mati Jože Zupančiča, učitelja v Litiji in Adolfa, adm. podporočnika v Ljubli. Intendantskem skladišču. Pogreb se bo vršil danes ob 14.30 izpred mrtvašnice ljubljanske bolnice na pokopališču k Sv. Križu. Včerašnje naše poročilo v mrliškem naznanilu glede pogreba ob 15. je bilo pomotno. Blagi pokojnici in zlati maki naj bo zemljička lahka, težko prizadeletim ostalim pa naše iskreno sožalje! — Pogreb prerano umrlega učitelja Cirila Pivka, o čigar smrti smo včeraj poročali, ni bil včeraj, marveč se bo — kakor nam brzojavno poročalo iz Beograda — vršil jutri v petek, dne 30. t. m. — V St. Petru na Medvedem selu je umrla gospa Tilka Cverlin, soproga tamošnjega uglednega trgovca in posetnika. Bila je vzorna slovenska žena in blaga mati. Pogreb se bo vršil danes ob pol 17. — Včeraj je v Mariboru umrla v cvetu mladosti gđ. Dorica Benk o, hčerka gostilničarja in posetnika na Korški cesti. Pogreb se bo vršil jutri ob 16. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Honorar za nadure. Iz profesorjskih krogov nam poročajo: Ni skoro meseca, da ne bi čita! po naših časopisih o naknadnih kreditih, ki so potrebni za izplačilo nadur profesorjem. Nepoučeni bi utegnili celo misliti, da zaslužijo profesorji na nadurah, o katerih se vedno govori, lepe tisočake. V resnici pa gre za borih 20 Din od faktične nadure, ki ji ima profesor. Ako mu gre dobro, spravi na mesec skupaj po 10 do 20 nadur, katere si pa mora zaslužiti še s pripravo in s korekturami, ki spadajo k tem naduram. Nato pride davčni vijak in še od tega malenkostnega mesečnega zaslužka odskrne kar sproti svoj predpisani znesek. Premalo pa je Informirana na.

ša javnost, da dolguje naša država profesorjem za nadure že mesec in mesec in da čakajo po nekaterih zavodih na izplačilo že nad eno leto. Naravnost drzno se nam torej zdi, da narodni poslanec Puše, njak v včerašnjem „Slovencu“, prištevajo odobritev naknadnega kredita za honorarne nadure med velike uspehe današnje vlade, ki je v svojem lanskem proračunu, pri katerem so sodelovali tudi že klerikali, vstavila v proračun za honorarne nadure tako nizek znesek, da je bil izčrpan že po nekaj mesecih. Sedaj naj bo velik uspeh to, da vlada z amandmanom korigira svoje napako; medtem pa je pustila profesorje čakati na njihov zaslužek, česar ne dela niti najbolj zaničen podjetnik. Če so si pridobili klerikali v Narodni skupščini za naš narod z ostalimi amandmani zaslug tudi na ta način, kakor z amandmanom za naknadni kredit za neizplačane nadure, torej za ne ravno hometen dolg, potem si jih naj narodni poslanec g. Pušenjak s tem amandmanom vred vkaže za klobuk.

* Priznanje nagrad. Odsek za Mladinsko matico pri poverjenstvu UJU v Ljubljani je prisodil v zmislu razpisa v 1927. Tovarju od dne 15. decembra 1927, kar je priobčil tudi naš list za tri najboljše spise nagrado sledečim našim pisateljem: 1. Vilku Maziju „Strok učitelju v Ljubljani“ 500 Din za spis „Mama, vstani!“ 2. Radi voju Reharju „Novinarstvo in književnik“ v Mariboru 400 Din za spis „Sinček Mar tinček“ 3. Juliju Slapščeku „Ajniko oblasni sol odbora v Ljubljani“ 300 Din za spis „Zena me je ugnala“ Cestitamo!

Mela-kravate
za Veliko noč!

* Razpis zdravniške službe. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na svojem ambulatoriju službo zdravniška-uradnika specialista za notranje bolezni ali zdravnika za splošno prakso z letno plačo 34.500 Din in pripadajočimi rodbinskimi dokladi. Če bi ne bilo pogojev za namestitev zdravniška-uradnika, se namesti zdravnik pogodbeno. V tem oziru mu pripada isti plača 10% doplačilom in rodbinsko doklado.

* Iz „Uradnega lista“. Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 30. letošnji številki pravilnik o postavljanju veterinarjev v samoupravni službi; nadalje pravilnik o zvišanju in izenačenju pokojninah (provizijah, podporah in miloščinah) bivšega monopolnega delavstva, njega vdov in sirot natečaj za gradbene inženjere in tehnične uradnike ter objavo glade izprememb v klavniškem redu za mestno klavnico v Mariboru.

* Zupanstvo trga Trbovlje je razpisalo mesto generalnega referenta. Prošnji je treba priložiti dokaz o dovršeni višji gradbeni šoli in najmanj triletni praksi. Isto zupanstvo razpisuje tudi mesto socialnopolitičnega referenta, ki mora izkazati znanje vseh socialnih zakonov.

Akademija Sokola I.
na Taboru
v soboto dne 31. marca 1928
ob pol 9 uri zvečer

* Poklic in davki zakonitih pisarjev. Iz odvetniških krogov smo prejeli: V davčnem zakonu, ki je bil priobčen v „Uradnem listu“ 15. t. m. se nahaja v členu 42. določba, da se pridobitni davek razdeli na 3 skupine ter da spadajo v drugo skupino odvetniki, pravni zastopniki, javni bilježniki, notariji, zdgovniki, arhitekti, inženjerji, občinski beležniki, veterinarji, carinski posredniki, potujoči agenti in zakoniti pisarji. Na ta način so v eni in isti vrsti odvetniki, notariji, zdravniki in zakoniti pisarji. Po še obstoječih zakonitih predpisih se zakoniti pisarji smejo od sodišča in političnih oblasti kaznovati. Takega poklica sploh ni, o čem ne govorimo. Davčni zakon pa na ta način naravnost odobruje morda celo želi, da bi se prav pogosto in prav izdatno izvrševal, da bi bil davek od te strani tem večji. Ne glede na to je pa naravnost razaljavno za druge poštene stanovalce, da se poleg njih imenuje in navaja poklic zakonitih pisarjev. Kdor to bere, se mora naravnost čuditi nevednosti ali površnosti onih organov, ki so sodelovali na zakonu. Pred javnostjo se moramo sramovati. Ljudstvo se na ta način vzbudila, da naj spoštuje stan zakonitih pisarjev in ga naj prav podpira. Zanimati malo gotovo preveč dela in se za take malenkosti brigati ne morejo. Minister za izenačene zakonov bo le še moral dalje ostati, ali pa bo treba v ministrstvu pravde še ustanoviti mesto uradnika, ki bo vsaj vse zakone prej ko se objavijo, moral prečitati in se prepričati, ali ne nasprotujejo veljavnim in obstoječim zakonitim predpisom.

* Potresni sunki na Gorenjskem. Iz Rade-Planice nam poročajo, da so čutili v ponedeljek ob 15.35 uri manjši potresni sunki. V torek ob 9.30 pa so čutili močnejši več sekundni tresljaj, tako da so se stenske ure celo ustavile. Iz Dovolja pa nam poročajo, da so čutili v torek ob 9.40 uri močan potres, ki je trajal okoli 6 sekund. Sunkov je bilo 6, ki so bili vsi enakomerni. Nastali so hlapno ter je bila njihova intenziteta enaka do konca, kakor so momentano prestali. V ponedeljek ob 15.30 uri so čutili 4 sunke, ki pa so bili mnogo miljši.

* Komiti se pripravljajo na nove napade. Razni predznaki kažejo na to, da se vrše nove priprave za napad bolgarskih komitov v Južno Srbijo. Ukrenilo se je vse potrebno, da se prepreči vsak poskus prehoda komitov na naše ozemlje. Kakor javljajo iz Beograda, je veliki župan skupljanske obla-

sti izdal proglas na tamkajšnje prebivalstvo v katerem ga opozarja, kaka situacija se pripravila onkraj državne meje. Ljudstvo se pozivlja, da se z vsemi sredstvi upre, državna oblast pa bo s svoje strani dala na razpolago, kar je potrebno, da se napadi odbijejo in preprečijo.

* Aretacija odvetniškega koncipijenta v Vukovaru. V Vukovaru je bil prošli teden aretirani odvetniški koncipient Mavro Schön katerega je ovačil Josip Nagy zaradi poverbe zneska 400.000 Din. Sedaj prihajajo policiji nadaljnje ovadbe in je skupna svota dosegla že dva in pol milijona dinarjev. Schön se je bavil z nakupom posestev in z raznimi denarnimi posli.

* Smrtna nesreča na zagrebškem kolodvoru. Na zagrebškem kolodvoru Sava se je predčerašnjim pripetila težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtve. Kurjač Mijo Škahar, rodom iz Sežane, oženjen in oče dveh otrok, je pri premikanju vlakov prišel med odbliče dveh vagonov, ki so mu popoplnoma zdrobili prsni koš. Ostal je na mestu mrtve.

Snaženje za Veliko noč

bo lahko, če boste čistili pohištvo, preproge, posteljnino in tla z prahozherom Elektrolux. Informacije daje: TEHNA DRUŽBA z o. z. LJUBLJANA. Mestni trg 25/I. telef 25-80.

* Vlak odrezal delavcu obe nogi. Na železniški postaji Perković, kjer se križajo vlaki za Split in Šibenik, se je v nedeljo pripetila smrtna nesreča. Delavca, ki je v mraku hotel prekorčiti tir, je podrl stroj ter mu odrezal obe nogi. Nesrečni delavec je zaradi izkrvavitve kmalu nato umrl.

* Samomor gozdarskega pripravnika. Pred tremi tedni je brez sledu izginil 21 letni Radko Teklić, ki je bil pri sreskem uradu v Sarajevu uslužben kot gozdarski pripravnik. Predčerašnjim pa ga je tamkajšnji uradni sluga našel mrtvega v kleti sreskega uradnega poslopja. Teklić se je zastrupil. Vzrok samomora ni znan.

* Vsak dan prihajajo modne novosti za dame in gospode, P. Magdič, Ljubljana.

* Tovarna Jos. Reich spremla mehko in škrobilno perilo v najlepši izvršitvi.

* Odebeli ljudje lahko dosežejo z vestno porabo prirodnih grenčic „Franz-Josef-vitko postavbo. Mnogi profesorji priporočajo grenčico „Franz-Josef“ tudi kot izborno sredstvo proti zalitvi srca. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

u. „Seja občinskega sveta. V torek 27. t. m. prekinjena seja občinskega sveta ljubljanskega se bo nadaljevala danes ob petih popoldne.

u. Joca Jovanović v Ljubljani. J. Jovanović bo prispel v Ljubljano v petek, 30. t. m. ob 8 uri z beograjskim brzovlakom. da predava popoldne ob 18. v veliki dvorani „Umonac“ o snovi „Jugoslavija in Italija“. Ta najboljši poznavalec naših manjšinskih vprašanj bo podal predvsem sliko, kako naj se vodi pametna zunanja politika do naših sosedov, da bo našim obratom onkraj teta v korist, a nam v ponos G. Jovanović je sličen govornik velikega duševnega obzora.

u. Dve obrtnoski razstavi. Na tehniški srednji šoli v Ljubljani obstoja oddelek gradbenarstva rokodelska šola, ki je delovodska šola za zidarske in tesarske pomočnike. Šola traja tri zimse semestre po pet mesecev in se vsako leto zaključuje s koncem meseca marca. Za letošnji zaključek bo priredila šola samostojno razstavo raznih šolskih del učencev. Razstavljene bodo risbe iz projekcijskega nauka (prof. inž. Novak), iz stavbnega konstruktivnega risanja in iz stavbene mehanike (prof. ing. Rudolf Škof, iz konstruktivnega risanja za tesarje (prof. inž. Dimnik Stanko), dalje splošni in podrobni gradbeni načrti različnih zgradb, zlasti gospodarskih poslopj (prof. inž. arh. Treo Rudolf) in prostoročne ter narodne dekorativne strokovne risbe (prof. Grebenc Oton). Istočasno bodo razstavljena šolska dela prvega soboslikarskega tečaja, ki se je letos vršil na tehniški srednji šoli od 23. januarja do 23. februarja. Tečaj je za mojstre in pomočnike priredil Urad za pospeševanje obrti, a organizirala ga je umetniška šola „Probudac“. Tečaj je vodil profesor Saša Santel s sodelovanjem slikarskega mojstra Josipa Božića. Pouk se je vršil po programu društva „Probudac“, ki propagira uporabo narodnih motivov v modernem zmislu. Udeleženci tečaja so po svojih risbah izrezali patrone in so prenesli slike z zidnimi barvami na velike pole papirja. Kot sklepno nalogo so po načrtih profesorja Santla poslikali dvorano tehniške srednje šole, kjer bodo razstavljena vsa dela. Razstava bo odprta od 1. do 3. aprila vsak dan od 9. do 12 in od 15. do 18. Šolsko ravnanstvo vabi k razstavi vse prijatelje obrtnega šolstva.

u. Tovaršem in somišljenikom! S smrtjo g. Frana Grudna, železn. poduradnika v p., smo izgubili agilnega člana SDS in zvestega tovariša. Vsi somišljeniki, ki so pokojnika poznali in cenili, se vabijo, da mu izkažejo zadnjo čast pri pogrebu, ki se bo vršil danes popoldne ob 5. izpred hiše žalosti v Florijanski ulici 9. — Kako zvest in zanesljiv je bil pokojnik v službi, dokazuje dejstvo, da je 36 krat vozil dvorni vlak. Užival je med tovariši splošno priljubljenost in pri svojih predpostavljanih popolno zaupanje. Blag mu spomin!

u. Smrtna kosa. Snoch je ob 20.30 umrl med ljubljanskimi in podeželskimi trgovskimi krogi dobro znan in v narodnih krogih splošno priljubljeni g. Franc Schiffer, zastopnik trvdke A. Sarabon. Pokojnik je že dalje časa bolehal. Njegova smrt bo vzbudila v narodnih krogih gotovo splošno sožalje, ker je bil pokojnik vedno navdušen narodnjak, naprednjak in Sokol. Bodi mu ohranjen časten spomin! Prizadeži rodbini pa izrekamo naše najiskrenejše sožalje.

u. Glasbena akademija na Šentjakobskem gledališkem odru! V soboto bo prvič nastopil na samostojnem večeru 26 gat spored je skrbno pripravljen in bo prav oseb broječ orkester gledališkega odra. Bogotovo nudil obiskovalcem obilo glasbenega užitka. Prireditve vela za abonente Šentjakobskega gledališkega odra! — Predprodaja vstopnic v trgovini Peter Šterk nasled. Miloš Karničnik, Stari trg 18.

Senzacija! Atrakcija!
Danes izvrsten spored!
CIRKUS ROMANELLI
Izborni igralci. — Pretresljiva vsebina.
Predstave ob 4., 1/2 6., 1/2 8. in 9.
KINO IDEAL

u. Ruska Matica in ruska ljudska univerza V petek dne 30. marca se bo v balkonski dvorani univerze vršilo ob 50-letnici smrti ruskega pesnika N. A. Nekrasova predavanje g. univerzitetnega lektorja ruščine dr. Nikolaja Preobraženskega o predmetu: „Nekrasov kot pesnik“. Začetek ob 19. uri. Vstop prost.

u. Telovadna akademija Sokola I., ki bo v soboto dne 31. marca v glavni dvorani na Taboru, ima na sporedu proste vaje članov in članic, ki so določene za letošnji pokrajinski zlet JSS v Skopju. Te vaje bodo v Ljubljani prikratk javno izvajane na sobotni akademiji. Člani nastopijo na bradli in na drogu, in sicer z vajami za letošnje mednarodno tekmo v Amsterdamu. To so vrhunske vaje, ki zahtevajo od telovadcev veliko spretnost in vztrajnost, na gledalca pa napravijo močnega učinek. — Vstopnice za akademijo se dobijo v predprodaji v pisarni Sokola I. na Taboru vsak dan od 16. do 19. ure. Cene vstopnicam so: celotna loža 100 Din, posamezni sedeži v ložah 20 Din, sedeži na balkonu 15 Din, v dvorani 10 Din, stojišča 4 Din.

„CHINOFERRIN“
na vino z železom. najučinkovitejše sredstvo proti slabokrvnosti.
Dobiva se v vsaki lekarni.

u. Novoustanovljena Organizacija absolventov gradb. rokodelske šole (OAGRŠ) v Ljubljani bo imela svojo uslovni obem zbor v soboto 31. t. m. ob 14. uri na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Namen organizacije je, skrbeti za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe svojih članov, ščititi njihove interese ter posredovati g. e. d. njihove zaposlenja. Podjetja, ki zaposlujejo absolvente gradbene rokodelske šole, naj se s polnim zaupanjem obračajo na omenjeno organizacijo. Naslov organizacije je začasno: Ivan Varoga Janežičeva ulica 12, Prule, Ljubljana. 661

u. Ponovno opozarjamo na smučarski sestanek, ki se bo vršil danes zvečer v dam skem salonu kavarne „Emona“ v svrhu ustanovitve smučarskega kluba. Vabjeni vsi smučarji.

u. Akademsko društvo jugoslovenskih tehnikov v Ljubljani poziva vse, ki imajo izposojene kake knjige iz društvene knjižnice da jih vrnejo v četrtek, petek in soboto (29., 30. in 31. t. m.) od 18. do 19. ure, da se izognejo stroškom izterjavanja.

u. Drobna policijska kronika. Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1. sum tatvine 3000 Din. 1. poskušena tatvina, 1. sleparstvo, 1. telesna poškodba. 1. prestopok kaljenla nočnega miru, 1. prireditve z godbo brez dovoljenja, 1. požar, 1. poskušeni samomor in 4. prestopki cestnega policijskega reda.

Mladini prepovedano!

Mladini prepovedano!

Kam pa danes?

Edino v Elitni Kino Matica, da se opajamo

ob razkošju velemestnega nočnega življenja

v filmu

Nočni New-York

Drama izredno zanimive in napete vsebine. V glav. vlogah izvrstni igralci

Estelle Taylor, Marc Mac Dermott in drugi.

Boj za karijero, čest in bogastvo. Tajnost preteklosti. Zabava. Bogastvo.

Sijaj. Krasne plesalke in toalete.

Danes ob 4. pol 6. pol 8. 9.

Telefon 2124

Elitni Kino Matica

Iz Maribora

a— Ljudska univerza v Mariboru. V ženskem ciklu sledi v petek 30. t. m. ob 20. zelo aktualno predavanje s socialnem in pravnem položaju nezakonske matere in nezakonskega otroka. Predavala bo odvetnica iz Zagreba ga. dr. Mara Iličeva.

a— Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico v Mariboru vabi svoje člane na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 1. aprila ob 9. dopoldne v Gmbrinovi dvorani, Gregorčičeva ulica 29. 644

a— Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru odpoveduje zaradi smrti svojega dosmrtnega predsednika, bivšega narodnega poslanca, ministra n. r. g. Jurila Blankinija nameravano prireditve Pomladka Jadranske straže. Prireditve se bo vršila šele po velikončnih šolskih počitnicah.

Iz Celja

e— Plenarna seja občinskega sveta, napovedana v petek 30. t. m. je preložena na četrtek 5. aprila ob 17.30 uri.

e— Gremij trgovcev v Celju naznanja, da bo uradovalec referent Zbornice v torek 3. aprila ob 8. do 12. ure v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. v Celju. Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke, ki žele pojasniti ali nasvetov v zadevah, katere zastopa Zbornica, se uljudno vabijo, da se pri njem zglasijo.

e— Smrtna kosa. V Celju je umrla 27. t. m. 83 let stara mestna reva Elizabeta Ročeva. V celjski javni bolnici so umrli: 22 letni najemnikov sin Jernej Komaricki iz celjske okolice, 77 letni delavec Jurij Skrbinek iz konjske okolice ter 32 letni Jože Kočevar, kočar iz Loke pri Žusnu. N. p. v m.l

e— Prodaja mesa in mesnih izdelkov. Mestni magistrat je prepovedal vsakršno prodajo mesa in mesnih izdelkov ki niso bili pregledani po organih mestne klavnice oz. veter. nadzorniku.

e— Savinja narašča. Zaradi dolgotrajnega deževja je začela Savinja opasno naraščati. Se v večji meri je narasla Voglajna, ki je popolnoma napolnila strugo. Če bo to vreme trajalo še dva ali tri dni, bomo imeli v celjski kotlini zopet povodenj, ki bo najživljenejša opominjala na zopetno anketo o regulaciji.

e— Hudi in robati Martin. Martin iz Si-benika pri St. Jurju ob I. ž. je znan razgrajati in pretepati. Njegova huda kri in razboritost sta mu napravila že nekaj pregrevanj. V ponedeljek 26. t. m. je imel Martin zopet slab dan. Obiskal je svojega očeta in se kmalu spri z njim in s sestro. Tokrat ni ostalo samo pri navadnem prepiru, ker se je lotil očeta, ga pretepel in nato oklofotal še sestro. Poklicani orožniki so imeli z njim precej opravila. Ko so ga ukenili, je potrgal vezi in se obnašal zelo renitentno. Morali so ga ponovno povezati in ga na verigah pripeljati v celjske zapore.

e— Nenavaden način poskusa goljufije. Okrožno sodišče v Celju se je bavilo nedavno s kazenskim zadevo, ki je nenavadnega značaja. Miha K., cestar v Globokem, je bil dne 28. novembra sprejet v javno bolnico v Brežicah, prestrežen v levo nogo. Ker je izjavil, da ga je težko poškodovale neki fant, po njegovih navedbah star okrog 18 let, je uvedlo zaradi suma težke telesne poškodbe orožništvo polizvedbe proti dotični neznanj osebi. Poškodovanega K. je zasliskalo nato tudi okrajno sodišče v Brežicah, pred katerim je izpovedal, da je šel v nedeljo 27. novembra ob 2 popoldne iz Brežic domov proti Globokemu. Okrog pol ure pred Globokim mu je baje prišel nasproti neki fant srednje velikosti, ki je sprožil proti njemu, ko se je obrnil na stran, revolver ter zbežal nato proti Brežicam. Pred srečanjem je videl samo, da je fant držal roke v žepu. Ranjenik K. se je nato spravil domov, prihodnjega dne pa je odšel v brežiško bolnico. Orožništvo polizvedbe pa se kmalu ugotovilo, da K.-ove navedbe pred okrajnim sodiščem ne odговarjajo resnici. Obdolženec se je po nesreči obstrlel sam s svojim samokresom. Kakor je pozneje pod pezo dokazov priznal, si je napad izmislil deloma iz bojazni pred kaznijo zaradi neupravičene posesti oržja, deloma pa zaradi tega, da bi dobil od OUZD povrnjene bolniške stroške in da ne bi izgubil za čas svojega zdravljenja pri cestnem odboru svoj zaslužek. Za neresnost navedbe, odnosno zaradi krivega pričanja je bil K. pred celjskim okrožnim sodiščem obsojen na 1 mesec leče.

Iz Litije

t— Pevsko društvo Lipa v Litiji. Dne 10. t. m. se je vršil občni zbor pevskega društva »Lipa«. Udeležba je bila od strani poslovnih članov zelo slaba, kakor se sploh opaža, da ni za to društvo v Litiji nikakega zanimanja. Zato se je sklenilo na občnem zboru, da se opusti sedanja način nabiranja podpornih članov, da se je namreč s poljo pobiralo članarino, katero je pač marsikdo plačal, a le, da se je odkrižal nabiraleca. Na ta način je prevzemalo društvo obveznosti petja, a morda večkrat proti volji posameznih članov, ker se sicer niso

zanimali za društvo. Zato je bil tudi sprejet sklep, da se sedanje podporno članstvo črta in da ostane, oziroma postane podporni član društva le oni, ki to v resnici sami želijo in se ustno ali pisмено zglasijo pri blagajniku g. Potisku ali pri tajnici g. Kalinovi ter plača 10 Din letne članarine. Taki podporni člani bodo pokazali s svojim prostovoljnim pristopom naklonjenost društva, imeli bodo v društvu pravice kot doslej, da se jim namreč zopaj ob veseljih in žalostnih prilikah. Društvo bo pa imelo zavest, da vrši svoje obveznosti nepriljeno članom, v katerih ima vsestransko zaslombo. Odbor.

Iz Ptuja

j— Občni zbor SDS Brzjavno obveščeni o prihodu narodnega poslanca dr. Pivka sklicujemo za soboto 31. t. m. ob 20. občni zbor naše krajevene organizacije v Narodnem domu. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe in vabimo vse somišljenike in prijatelje na ta občni zbor.

j— Sokolova akademija. Kakor običajno priredi tudi letos naš Sokol svojo spomladansko akademijo v nedeljo ob 15 v mestnem gledališču. Program je zelo pester. Kakor čujemo nas hoče Sokol presenetiti s posebno točko, ki pa je dosedaj še tajna. Obisk akademije naj bo čim številnejši, da se na ta način oddolžimo društvu za njegovo neumorno in vzorno delovanje.

Sport

Prihodnje prvenstvene tekme LNP.

V Ljubljani in Mariboru se v nedeljo nadaljujejo prvenstvene nogometne tekme. V Ljubljani se sestanejo Hermes: Slovjan ter Jadran: Slavija, v Mariboru je na sporedu lokalni nogometni »derby« srečanje med Mariborom in Rapidom. Dočim sta ljubljanski dve tekmi manjše važnosti, ker moreta zopet vplivati le na spodnji del prvenstvene tabele, je srečanje Rapid: Maribor odločilne važnosti za izid prvenstvene tekmovalja v mariborskem okrožju LNP-a.

V ostalem ni popolnoma gotovo, ali bo tokrat prišlo do sestanka teh dveh stalnih tekmecev za mariborsko prvenstvo, ker je Rapid zaprosil pri LNPu, da se ga oprosti za dogleden čas vsch tekem z Mariborom. Povod za ta korak Rapidovega odbora so bili incidenti po pokalni tekmi Rapid: Maribor, dne 18. t. m. Poslovni odbor LNP-a je razpravljal o Rapidovi prošnji na snočnji seji.

Državno prvenstvo v ping-pongu

Somborsko sportsko združenje priredi 14. in 15. aprila ping-pong tekmovalje za državno prvenstvo. Tekmovalje se bo pričelo 14. aprila ob 21 uri in se bo 15. nadaljevalo ves dan. Ob tej priliki se bo ustanovil tudi državni ping-pong savez.

Propozicije so naslednje: 1. Single za gospe, 2. double za gospe, 3. single za dame, 4. mixed za dame in gospe v dvojici. Tekmovalja se more udeležiti vsak, ki je član katerega sportnega ali kulturnega društva. Prijavnina znaša za prvo in tretjo točko 40 Din za osebo, za drugo in četrto pa 40 Din od dvojice. Priredile se bodo tudi drugorazredne tekme za one, ki se na javni tekmi še niso plasirali. Prijavnina za te osebe znaša 20 Din.

Prijave s prijavnino treba poslati do 10. aprila na naslov Franjo Sevald, Sombor, gimnazija. Nagrade so velike srebrne in bronaste kolajne.

Udeleženci turnirja se naprošajo, naj pri-nesejo seboj pomočnici svojih klubov za ustanovitve saveza.

Tekmuje se po pravilih mednarodnega ping-pong saveza.

SK Jadran. Jutri v petek, 30. t. m. ob 20. uri obvezen sestanek za vse klubove aktivne igralce v Narodni kavarni. Pod naj strožjo disciplinsko kaznijo pa so obvezani udeležiti se sestanka naslednji igralci: Beneditič, Bončina, Bracar, Gärtner L., Logar P., Perko, Rogac, Steiner, Zor, Znidarič Tajnik.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes v četrtek ob 16.30 trening na igrišču ob vsakem vremenu Polnoštevilno! — Načelnik.

Gostovanje SK Ilirije v Celovcu. SK Ilirija porabi prihodnjo nedeljo za prijateljsko tekmo s celovškimi pravkom »Austria« v Celovcu.

2SK Hermes. Pozivam prvo moštvo na trening, ki se vrši danes ob 17 s SK Ilirijo na igrišču Ilirije. Na igrišče naj pridejo tudi naslednji igralci: Čop, Mihelak, Svetič R., Zupančič, Knapič I. in II., Kopač Joško, Ložar I. in II. Vsa kaj prinese s seboj opremo, kar jo ima. — Načelnik.

Mednarodno pokalno tekmovalje. Nedeljska tekma med Italijo in Madžarsko steje k mednarodnemu pokalnemu tekmovalju. V sled zmagite Italije je stanje v tej konkurenci sedaj naslednje: 1. Italija (4 igre, 2 zmagi, 1 neodločena, 1 poraz, gol-diferenca 9 : 8, 5 točk), 2. Češkoslovaška (2, 1, 0, 4 : 2, 3), 3. Madžarska (2, 1, 0, 1 : 8 : 7, 2), 4. Avstrija (3, 1, 0, 2, 4 : 7, 2), 5. Švica (1, 0, 0, 1 : 2 : 3, 0).

Profesionalizem v švedskem nogometu. V nedeljo se je vršila v Stockholmu konferenca vodilnih oseb v švedskem nogometu, na kateri je bilo sklenjeno uvesti tudi v švedskem nogometu profesionalizem. Dosedanje prvenstveno tekmovalje pa se bo vršilo še po dosedanjih amaterskih določbah. Šele po olimpijadi, katere pa se švedska nogometna reprezentanca ne bo udeležila, se bo osnoval profesionalni razred nogometašev.

Češkoslovaška za olimpijado. Češkoslovaška vlada je dovolila češkoslovaškemu sportnem savezu 500.000 Kč 100.000 je bilo določenih za zimsko olimpijado, 100.000 za pripravljalna dela, ostalih 300.000 pa bodo dobili sportni savezi, ki bodo poslali svoje zastopnike v Amsterdam, in sicer po številu svojih sportnikov, ki bodo startali.

Olimpijsko prigošo bo na olimpijadi prečital holandski mednarodni branilec Denis. Vse vstopnice za svečano otvoritev dne 28. julija so že razprodane.

Otvoritev hazenske sezone v Ljubljani. V nedeljo dne 1. aprila otvori naš prvak SK Ilirija letošnje hazensko sezono. Za svojega prvega protivnika si je Ilirija izbrala zagrebški ASK, ki razpolaga danes brez dvoma z najmočnejšo družino v naši državi, osobito odkar si je pridobil izvrstno branilko Balazareno, članico bivše SK Vesne. V Ljubljani nastopi ASK s komple-

Volnena obleka.

Vse, kar je iz volne, se da očistiti z »RADIONOM«. Edino ne pozabite, da je volna zelo občutljiva in da je treba z njo previdno postopati.

Volna ne prenese vroče vode, ker ji vročina strdi vlakena.

Torej: »RADION« raztopi v mrzli vodi kot zmeraj in v tej raztopini malo premečkaj in preganjači volnene stvari. »RADION« bo odpravil čisto sam vsako nesnago.

Volnene stvari se ne smejo pri sušenju obesiti, ampak razprostrti po čistem platnu.

S tako metodo boste očistili vse, kar je iz volne, torej svoj jumper, svojo pliteno kapo in vse slično. Barvane stvari bodo ponovno pokazale svoje dražesti kot da so nove.

no prvo in rezervno družino. Podrobnosti o obeh tekmah, ki bosta naši javnosti nudili prvovrsten sport, priobčimo v prihodnjih dneh.

Zahvala

Povodom uprizoritve opere »Urh, grof celjski« v Narodnem gledališču v Mariboru, proslavljajoč 70-letnico skladatelja Viktorja Parme, čutim se dolžna izreči srčno zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je brezhibno in meni vrlo zadovoljivo izvedlo ravno prvo njegovo delo, s katerim je slavil pred 5. leti sam tako krasno slavo. Posebno zahvalo izrekam g. upravniku dr. Radovanu Brenčiču, opernemu ravnatelju Andri Mitroviču in prof. Hinku Družoviču, ki se v prav prijateljskem oziru spominjajo s svojo neumorno požitno valnostjo skladatelja in prijatelja, zadajoč si častno nalogo za izvršitev zvišenega cilja do pokojnika.

Skladatelja 40letno idealno delovanje je našlo vedno odziv in ob drugem jubileju na tem odru je meni to največje zadoščanje.

Maribor, 29. marca 1928.
PAVLA PARMA, vdova skladatelja.

Dopisi

ZAGORJE OB SAVI. Krajevni odbor Rdečega križa bo imel svoj redni letni občni zbor v petek 30. t. m. ob pol 8. zvečer v občinski dvorani z običajnim sporedom. K temu ste vabljeni vsi, ki imate res smisel za svoje sobrate ter čut skupnega in vzajemnega delovanja. Odbor. 659

ROGAŠEVCI-PREKMURJE. Tudi goričansko Prekmurje se drami iz zimskega spanja. Dolgo je spalo in sanjalo o preteklih časih, ko so po teh gričih gospodarili Nemci in Madžari. A sedaj je Ledava vzklopela, in naznanja siromasnemu narodu vsajenje. Pred kratkim se je v Rogoševci ustanovilo prosvetno društvo »Ledavski glas«. Namen društva je širiti narodno zavest s tem, da ustanavlja knjižnice in prireja igre. Ker je za začetek pri vsakem delu težak, vas prosimo, da nam pomagate s kakšno knjigo ali denarno podporo. »Ledavski glas« kliče: Pomagajte mu-rvežu, da se dvigne kulturno in gospodarsko!

BRASLOVCE. Občinski odbor v Braslovcih je na svoji redni seji imenoval tovarnarja g. Alojza Goričarja iz Letuša za častnega občana občine Braslovce v priznanje zaslug. Iskreno čestitamo!

ORMOZ. Dramatični odsek sokolskega društva v Središču gostuje v soboto, dne 31. t. m. na našem odru in vprizori M. Halbejevo »Mladost«. Opozarjamo na to prireditve naše občinstvo in pričakujemo, da bo z mnogobrojno udeležbo nagradilo požitvalno delo srediških sokolskih diletantov. Pripominimo, da tudi tokrat gostuje v vlogi Amice članica mariborskega gledališča gđ. Emica Starčeva, ki je z mojstrskim odigranjem te vloge pretečeno nedeljo zadvalja središko občinstvo. Obeta se nam vsekaror lep, užitek poln večer, katerega naj nikdo ne zamudi.

POLZELA. V nedeljo se je vršil pri nas ustanovni občni zbor kraj. org. SDS. Zborovanja se je udeležilo nad 60 oseb, kar je za naše razmere gotovo nadvse zadovoljivo. Poročala sta g. Drago Zabkar in Ivan Kežar. Izvojni odbor nam je jamstvo, da se bo tudi v naši občini napredna misel krepko širila.

ŠOSTANJ. Sokolsko društvo v Šostanju priredi v nedeljo ob 20. zabavno večer. Na sporedu so tri spevoigre. K obični udeležbi vabi odbor.

LASKO. Meseca septembra l. l. se je vršil v Rimskih toplicah volilni shod SLS, na katerem je govoril odvetniški koncipient in gerent laškega okrajnega zastopa g. dr. Godnič. Shoda so se v večjem številu udeležili tudi pristajši SDS ter so delali stvarne medkice. To je govornika Godčiča tako razburilo, da je med drugim tudi izrekel hudo žalitev, da so vsi demokratje tatovi. Na vprašanje posestnika Jerneja Lapornika iz Lož, ali misli s tem tudi njega, je dr. Godnič temu pritrdil. Pred okrajnim sodiščem v Laškem je bil dr. Godnič obsojen po paragrafu 491 kaz. zak. z denarno globo 200 Din, ali s 4dnevnim zaporom. Proti tej kazni je vložil dr. Godnič priziv na okrožno sodišče, ki pa je sodbo okrajnega sodišča potrdilo. Dr. Godnič bo ostal seveda še v naprej serent laškega okrajnega zastopa, v kojem okolišju je pretežna večina prebivalstva naprednega mišljenja.

Naši onstran granic

p— Radi krivega pričevanja je bil obsojen vpokleni sodni oficijal Anton Trampuš v Gorici na 6 mesecev zapore. Pri priznani razpravi pa se je dognalo, da ga ne zadene nobena krivda in sodniki so ga oprostil obtožbe.

p— Konec »lovenskih tmen izšel je zakon, ki ureja vprašanje krstnih imen. Prepovedana so imena, ki bi žalila javni red in nacionalni čut. Izpremenijo pa se po tem zakonu tudi rojstne listine živih oseb, sestavljene pred tem zakonom, »ako dotična imena žalijo javni red in nacionalni čut«.

p— Zborovanje združnikov v Trgovskem domu v Gorici. Dne 22. marca je zborovalo v Trgovskem domu v Gorici 60 združnikov. Komisar je poročal o stanju Zadrzne zveze. Nad en milijon vlog je doslej odpovedanih. Predložena je bila nova bilanca. K. Črnigaj iz Sv. Križa je predložil izjavo zastopnikov 37 hranilnic da ne morejo sprejeti komisarjevega poročila, ker je bilo nasilno razpuščeno načelstvo, nadzorstvo in občni zbor, zahtevajo, da naj komisar odstopi in skliče občni zbor, hranilnice izjavljajo, da za dobo komisarjate ne prevzamejo nikakega jamstva. Vpokoje-ni nadoštelj Križman se je izrekel za to, da se imenuje svetovet, kakor je predlagal komisar. V sosesetu se bodo dali štiriti interesi združnikov. V sosesetu so štirje združniki. Zborovali so se nato razšli. Zborovanje je bilo ves čas precej napeto.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 28. marca 1928.

Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlažn v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačn 0—10	Padavine	
							Vrsta	v mm do 1 ure
opazovanja								
Ljubljana ..	8.	49.2	8.2	84	mirno	10	dež	11.0
Maribor		44.1	9.100	100	mirno	10	dež	37.0
Zagreb		48.3	9.100	100	mirno	10	dež	24.0
Beograd		75.0	8.86	SE 8	10			
Sarajevo		74.6	10.8	mirno	10	dež	5.0	
Skopje	7	52.7	5.94	mirno	10	dež	6.0	
Dubrovnik ...		75.0	10.94	SE 9	10	dež	21.0	
Split		74.2	11.88	SE 10	10	dež	5.0	
Praha								

Solnce vzhaja ob 5.50, zahaja ob 18.22, luna vzhaja ob 9.56, zahaja ob 1.51.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 12.3 C, najnižja 7.1 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Večinoma oblačno in padavine. Milo vreme. Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vetrovi z raznih strani. Nebo oblačno; megla in morda nekaj dežja. Temperatura okoli 10 stopinj. Morje mirno.

Zahvala

za vse iskrene izraze sožalja povodom smrti naše nepozabne matere, gospe

Antonije Sodnik

cvetlične darove in številna spremstva pri pogrebu, se vsem sorodnikom, prijateljem in znancom najiskrenejše zahvaljujemo.

LJUBLJANA, dne 28. marca 1928.

Rodbina Sodnik.

Sres posebnega naznanila.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežuto vest, da nas je naša srčno ljubljena in nepozabna soproga, mamica, sestra, teta i. t. d. gospa

Tilka Cverlin roj. Fink

dne 27. marca 1928 nepričakovano za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 29. marca 1928 ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče k Sv. Petru na Medvedjem selu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi 30. marca 1928 ob 7. uri. Dragi pokojnici bodi ohranjen blag spomin.

St. Peter na Medvedjem selu, dne 27. marca 1928.

Ivan Cverlin, soproga, Emica, Marica, Nežka, Ivan, Francek in Urška, otroci. Pepl in Tone, brata in vsi ostali sorodniki.

Iz življenja in sveta

Pariz

Njegov promet.

Toliko so že govorili in pisali o tem srcu Evrope, a še vedno ti nudi kaj onvega in zanimivega, če se vrneš vanj. Promet je čim dalje večji, kljub temu, da se za tuje sežija še ni začela. Pariška noblesa se greje ob tem času na Rivijeri — in vendar je promet med 5. in 8. zvečer naravnost nevzdržen. Cele reke avtomobilov se valijo skozi bulvarje in če stopiš v stransko ulico, imaš vtis, da je v bližini mogočen slap, ki pada z ogromne višine. Seveda je pariška prometna policija tej nadlogi vedno kos in uvaja še nove tehnične pripomočke, ki promet avtomatizirajo in njeno delo razbremenjujejo. Na vseh važnejših križiščih so postavljene zelene svetilke, ki zasvetijo in ugasnejo v polsekundnih presledkih in regulirajo tok vozil in pešcev. Tudi rdeče svetilke po vsem bulvarju delujejo avtomatično, tako da se vsi promet po ulicah, ki križajo bulvar, istočasno, a kadar se zaustavi, je bulvar prost v vsej svoji dolžini, kakor je to v Newyorku.

«Zračna postaja» (aero-gare) v Le Bourgetu dobiva isto tako sezonsko lice. Vozni red je že gosto zaseden, od 6. jutraj je betonirani prostor pred carinarno, kamor zavozijo vsak avion, zelo živahen. Vsaka potovalna družba ima uniformirane uslužbenke, ki prihitijo h «karlingu» s stopnicami. Ko so vsi potniki izstopili, njih postajni fotograf fotografira, nato sledi pregled potnih listov in luksuzni avtobus jih odpelje v mesto. Zanimivo je videti, kako jadra ponoči med zvezdami zelena in rdeča lučka, a po sredi razsvetljena okna «karlinge». Zadnjič je prevozil pariško-londonski «aerobus» svojo progo kar v osemdesetih minutah.

Kinematografi.

Pariški «cinéma» je obogatel za Chaplinov «Cirkus». Ekskluzivno pravico ima bulvarski kino «Marivaux» in blagajne se polnijo. Film je poleg «Lova za zlato» eden najbolj Chaplinovih, globok po svoji psihologiji. On sam je poleg umetnika žongler, akrobat, plesalec na vrvi in dompter. Originalen od začetka do konca, tako da publika ne pride iz smeha in zadivljenja. Sijajen je trenutek, ko zbeži pred policijo v panoptikum iz samih ogledal, tako da vidi mahoma kakšnih dvajset Chaplinov na platnu, ki ne vedo izhoda. A ko hoče pobrati klobuk, ki mu je padel, se za letava z glavo v ogledalu, dokler ne najde pravega. In tako v drugih scenah. Publika pa kar sproti aplavdira.

Pariški kino, zlasti bulvarski, ima povsem drugačno pozicijo nego naš. Pred devetimi meseci je bila n. pr. v «Cinéma Madeleine» premijera filma «Ben Hur» in od takrat ga igrajo vsak dan popoldne in zvečer in ga bodo najbrže še isto toliko časa. Najbolj popularni kino v Parizu je brez dvoma «Gaiety Palace», kjer je prostora za skoraj 3000 oseb. Popoldanska predstava se prične ob pol 3. in traja do 6. Spored je ta-le: Predigra orkestra, ki je večji od našega opernega, nato film iz prirode, za tem komični film, ki traja pol ure, potem sledi virtuos na orgle (ki so v tej palači izreden instrument), a na odru nastopa žongler, ki mu sledi baletna točka. Po odmoru sledi simfonična točka orkestra s spremljevanjem barvnih kombinacij reflektorjev na metalni zastor. Potem sledijo točke akrobatov in ekscentrikov in končno filmska drama, ki zavzema pri nas vso predstavo. Vse to stane 4 franke (10 Din) na zelo dobrem balkonskem sedehu (parter 6 frankov).

Gledališča, varietej in ples.

Pariška drama gre mirno svoji tradicionalno pot naprej, opera pa daje zelo pogostoma Wagnerja in Straussa. «Opera Comique» pripravlja «Prodano nevesto» za 28. oktobra ob desetletnici Češkoslovaške republike, in sicer v zelo posrečenem prevodu. Druga gledališča se kosajo z novitetami ali z originalnostjo. V gledališču «L'Atelier» dajejo Aristofanove «Ptice» v kostumih in dekoracijah iz poveljenega platna. Zakonca Pitoëff sta v «Théâtre Mathurins» ter pripravljata na novo Piran-

dellovih «Šest oseb...» Sploh je pariški repertoar podoben ostalim svetovnim repertoarjem, le Music-hall (revija) daje smer in pečat ostalemu svetu. Revija, ki je v zapadnih centrih izpodrinila opereto (in to po pravici), je odpravila tisti dolgočasni in naivno neumni recept, po katerem so izdelovali operete na eno kopito. Revija ima namen, da bi publiko kratkočasila in zato se sketchi, nastopi girlov, pevcev plesalcev in vsega ostalega vrše v minutnih intervalih. Posamezni nastopi nimajo med seboj nič skupnega, ambijent se venomer menjava in publika je vedno prijetno presenečena. Zaradi sijajnih kupčij donaja revije prvovrstne plače artistom svetovnega slovesa. Bogastvo in blesk kostumov ter dekoracij nudi že sama po sebi poseben užitek. Višek revije pa tvori odrska tehnika, ki v trenutku spreminja travnik v ogromno stopnišče in to zopet v bazen z nešteti vodometi, ki zavzemajo ves oder kakor v Casino de Paris. V Folie Bergère vidiš v daljavi na kulisi prekooceanski parnik, ki se z nešteti razsvetljenimi okni v temi približuje publiki, tako da se vse njegove dimenzije razširjajo v ogromnost, da imaš vtis resničnega kolosa, ki se vali v parter. Ta prizor spremlja naraščajoči ropot in bobnenje strojev ter oglušljivo tuljenje siren, da je efekt popoln. V skrajnem momentu se oder hipoma razsvetli in prizorišče predstavlja veliko dvorano, ki je polna plesočih girlov. O parniku ni ne duha ne sluha. Višek odrske tehnike. Bil sem priča, ko je znan režiser poklical k sebi mašinista iz Folie Bergère, da bi izvedel za trik — toda zaman. Zvezda in mati pariškega Music-halla Mistinguette, ki je pred pol leta zapustila «Moulin Rouge» — po njenem odhodu, je začel hirati — se bo zopet vrnila, toda njena pogodba, ki je že podpisana, je nekoliko spremenjena. Dobi 10.000 frankov dnevno.

Pariz ima vsak čas svoje senzacije. V kratkem bo ponovno občudoval ple-

salko Argentino, ki je nekakšna španska Pavlova — utelešeni ritem gracija, ples. Plesalka, ki resnično pleše. Poleg sijajne plesalke je še virtuosinja na kastanjete. V Théâtre des Champs Elysées sta pred kratkim nastopala Dolin pa Nemčinova s svojo skupino. To sta plesalca prvovrstnih kvalitiet in z briljantno tehniko klasičnega baleta, na čigar podlagi gradita čisto moderne umotvore. Isto je opaziti pri drugih plesalskih talentih. Gotovo je, da ostane klasični balet podlaga za nadaljnji razvoj modernega umetniškega plesa, tako da so že za nami tisto pačenje obrazov, vzdihanje, poglabljanje vase in plesanje z možgani, ki ga je rodila vojna in povojna psihoza in ki je našel rodovitna tla zlasti v Nemčiji. Danes, vsaj v zapadnih kulturnih centrih, ni več mesta za diletante, ker tukaj klasičirajo umetnike po njih uspehih, a ti so odvisni od tehnike, ki usposablja umetnika, da pokaže in razvije svoj talent. Imam pri roki slučaje, ko so se slavne zvezde na polju modernega plesa spokorno vrnile k baletni «stanzji». Kar se pa tiče družabnega plesa je po charlestonu nastala naravna reakcija. Pariška družba pleše valse-blues in tango, sem pa tja tudi dry ali dirty-dig. Pleše pa mnogo in lepo, dancingov je vedno več.

Vaclav Vlček.

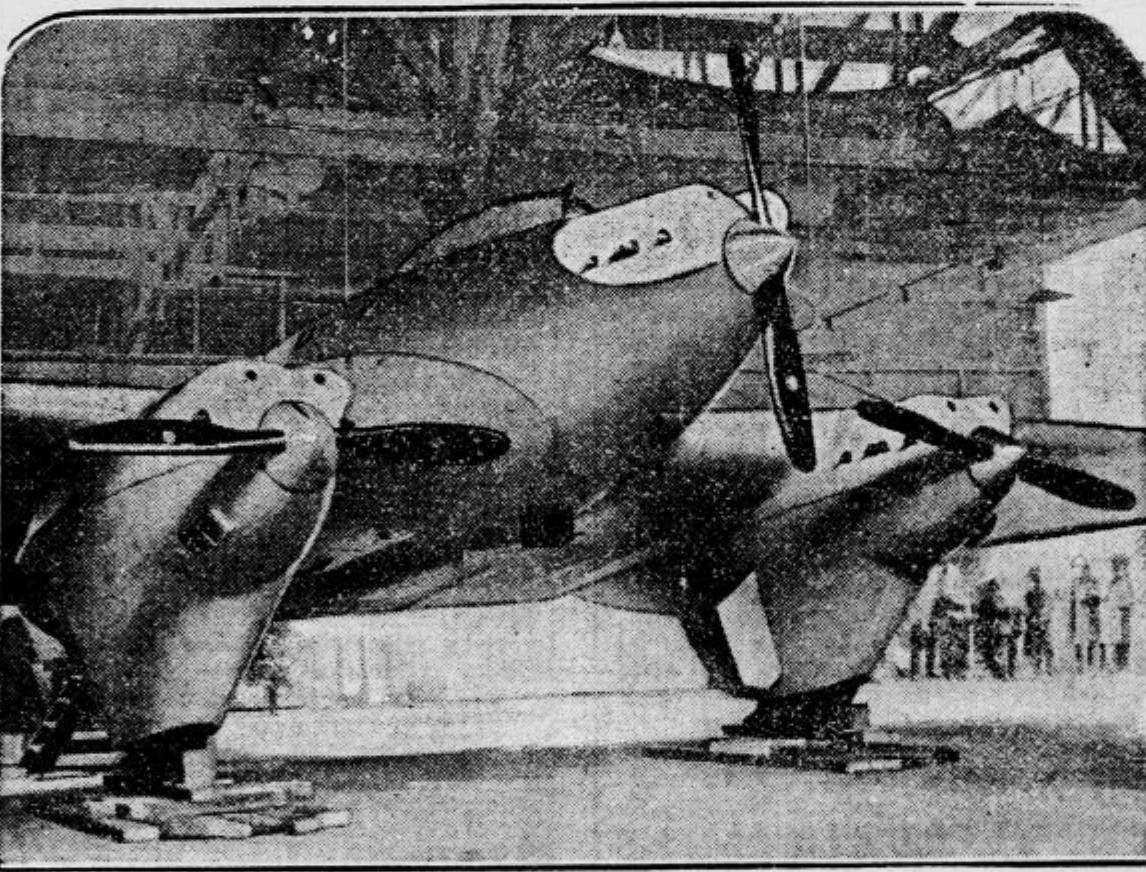
Zastrupljene kumare

Iz Minska poročajo, da izvršujejo neznanj lopovi v zadnjem času neumljivo atentate na zdrave in življenje tamošnjega prebivalstva s prodajanjem konserviranih kumar, v katere je vmešan arzenik. Prav v zadnjih dneh je obbolelo vsak dan povprečno po 100 ljudi. Oblast so prodajo konserviranih kumar sploh prepovedale. Nekega možakarja, ki jih je prodal več zabojev, je ljudstvo prisililo, da je svoje kumare jedel. Obel je zelo resno.

Italijanski triumi, zaradi udeležbe na tangerski konferenci

V drugih časih bi obedovali z družino, dandanes pa se ponudi Italiji prva porcija. (dl 420)

Nov francoski avijon,

dolg 15 m, širok 27 m, s 3 motorji po 180 HP, 7 rezervoarji za 6200 l bencina ter 280 l olja in z radiosonsko postajo, ki oddaja valove na 700 km daljave. Konstituiral ga je inženjer Cousinet in ga namerava uporabiti znani letalec Drouhin za svoj bližnji polet iz Pariza v Newyork.

Ognjenik z nagobčnikom

Pokrajina Managua (Nikaragua) ima velik ognjenik z imenom Mazaja. Polje ob njem je od sile rodovito kakor povsod, koder je podzemlje zdržema goroko. Ali žetve se čestokrat uničijo, ker gora pušča pogubne pline, razvijajoče se v žrelu. Stanovništvo je zbog tega sklenilo natakati hrubo nagobčnik. Pooblašeni zastopniki so se obrnili na skupino nemških inženjerjev, ki so sprejeli ponujeno delo. Napraviti hočejo nad bljuvalnikom kovinski krov z varnostnim zaklopem, skozi katerega bodo uhajali strupeni plini. Njih kvarni učinek se bo nevtraliziral z dovajanjem izvestnih kemičnih proizvodov po ceveh proti žeknu.

Življenjepisi nekega boksarja

1. Začetnik. — 2. Po prvi bokarski uri.
3. Moje amater. — 4. Narodni mojster.
5. Evropski mojster. 6. Svetovni mojster. (dl 420)

Postaja za pijane izletnike

Poličjska oblast države Kalifornije je odredila osnove posebnih postaj za pijane izletnike med ameriško obmejno postajo San Diego in mehiško Tio Juano. V Tio Juano prireja vsak dan, posebno pa ob nedeljah na tisoče Američanov celodnevne izlete, da se odpočije od muke prisilnega suhega režima. V kakšnem stanju se vračajo ti «izletniki» nazaj, si lahko mislimo. Kronicke poročajo vsak dan o številnih avtomobilskih nesrečah, da o preprih in pretepih niti ne govorimo. Tem razmeram bo zdaj konec. Vsakdo, ki stopi v rožnate ali potencirane rožnate razpoloženi na kalifornska tla med Tio Juano in San Diegom, dobi povabilo, naj se ustavi na izteznjevalni postaji, kjer ga obdrži toliko časa, da se povrne v normalno razpoloženje. Za tiste, ki bi se upirali, imajo pripravljeno posebno sprejemno sobo z zamreženimi okni in častno stražo pred vrati. Nekaj uradnih avtomobilov imajo na razpolago tudi za one, ki jim običajno sedenje ali ležanje v tej nenavadni postaji brez zdravniške pomoči ne bi zaleglo. S temi avtomobili jih eksplodirajo kar najhitreje v bolnišnico v San Diegu. Listi poročajo, da so se pokazali že hvalevredni učinki te policijske ustanove. Preprirov in pretepev med vračajočimi se izletniki ni več in isto tako ne avtomobilskih nezgod.

× Bolezni zaradi inficirane vode. V treh občinah v okolici Budimpešte, ki štejejo okrog 200.000 prebivalcev, je zbolelo nšteto oseb na želodčnih in črevesnih boleznih. Preiskava je dognala, da so obolenja nastala zaradi kalnice, ki se je stekala z neke municijske tovarne v pitno vodo in jo inficirala. Mnogo delavcev je umrlo.

Misli vedno na to

da dá prihranek novih prihrankov. Ob-leko za Veliko noč in druge modne potrebščine kupi pri trdnj DRAGO SCHWAB, Ljubljana. — Prav lep znesek si prihraniš.

L. Mok Liv.

Rozalki se je sanjalo...

Rozalki se je sanjalo, da je bil Luka pri njej. Ponoči, v kamrici, kakopa... «Ježšta!» je planila iz teh pregrešnih sanj. «Pa ravno za Veliko noč se mi zbledi kaj takega. Pri župniku gotovo ne dobim odveze, pri kaplanu še manj. Kaj bodo rekli mati, če ne prinesem spovednega lista? Vem, da bodo vreščali kakor obsedeni...»

Ves dan ji je samo to rojilo po glavi. Zvečer, ko je zopet samevala v svoji kamrici in dolgo ni mogla zatisniti oči, pa ji je mahoma prišla imenitna misel.

«H kapucincem pojdem v trg. Ti niso tako natančni. Pojutrišnjem bo v trgu semanji dan. Jajec bo že za en pehar, znesem jih v prodaj in opraviim spotoma še to reč.» Ta sklep jo je potolažil, da je potem mirno zaspala.

V soboto zarana se je Rozalka kar natihamo izmuznila iz vasi. Ni marala, da bi se ji kdo pridružil. Zato jo je pobrala kar za ogradami. Tam se pač nikogar ni nadejala in je mogla nemoteno razmišljati, kako se bo prav za prav obtožila, da ne bo ob listek, pa da ji tudi ne bo kaj obležalo na vesti.

«Patra Donata poiščem, tistega, ki pravi, da na eno uho bolj slaboliši. Samo to je, da ne vem, na katero. Pa kar bo, bo.» Tako se je odločila, ko so bile prve trske hiše že za njo in je se uglejala visoke stopnice, ki so držale k cerkvi.

V cerkvi je bilo še tako mračno, da je Rozalka le trudoma brala imena spovednikov. Oblezla je že vse spovednice, toda na nobeni ni našla napisu, ki ga je iskala. Naposled je vprašala cerkvnika, ki ji je pokazal na kapelico poleg zakristije. Resnično, tam je stala spovednica patra Donata. Z ene strani je pomolela glavo stara ženica, z druge je čula patrov mrmrajoči glas. Mlada deklina je klečala tam in Rozalki se je koj zdelo, da bo to tista stran, na katero pater Donat slaboliši. Vstopila se je tja in postavila košarico z jajci za spovednico. Med tem pa se je deklina že dvignila in so loputnila vratca v lini.

Rozalka je pokleknila in skrla obraz v dlani. Strašna večnost so ji bile te minute, ko je čakala, da se lina zopet odpre.

«Le kako naj začnem?» je trepetalo v njej. Bilo ji je že, da bi vstala in se vrnila morda čes nekaj dni, ko bi to reč malo bolje premislila. Tedaj pa so škrt-

nila vratca in se je prikazalo tolsto lice patra Donata.

Skoro brez misli je zdrdrala potrebno molitvico, potem pa začela stresati svoje grehe, kakor je bila že vajena: najprej manjše in precej pogumno, potem bolj važne, pa zmerom tiše. Sele nazadnje je prišla na vrsto ta nesrečna pregreha, ki ji je povzročila toliko skrbi. Rozalki je že docela pojemal glas.

«Kako? Kako?» jo je mahoma prekinil spovednik in pozorno nastavljal dlan na uho. «Le bolj glasno govori!»

Rozalki je zakrčilo v grlu, kakor da ji je rabelj vrvel vrv okoli vratu. «Tudi ti mi ne bo dal odveze,» jo je zaželelo. Zdal ji je bilo že vse eno. Kakor človek, ki ne vidi nikjer več izhoda in se brezskrbno preda usodi, je začela pripovedovati skraj in brez vseh olepšav, kako in kaj je bilo z Lukom.

«E, duša krščan... to pa ni majhna reč.» je kimal spovednik, ko je končala. Dolgo je premišljal, kakšno pokoro bi ji naložil. «Tri dni po vse tri dele rožnega venca. Pa še enega kovača» mi boš dala v kuto za duše v vica!»

Rozalki je bilo, kakor da se ji je težka skala odvalila s srca. Naglo je odvezala robec in privlekla iz njega, ko-

vača. Tačas pa je tudi že zagledala v linj prijazni spovedni listek. Ko pa je z eno roko iztegnila denar v patrovo kuto, z drugo pa pograbila listek, se je mahoma premislila:

«Kaj, da bi dajala kovača» za to, kar se mi je samo sanjalo? Nak, ne boš!» In je stisnila denar v pest ter odmaknila roko. Imela je listek, kaj ji je bilo vse drugo mar...

Zastonj je pater Donat obračal kuto, ko se je vrnil v svojo celico. Nikjer ni bilo kovača. Šel je pogledat nazaj v spovednico. Tudi tam ga ni našel.

«Naplela me je tičica. Le čakaj, bova že še vkup prišla, saj te dobro poznam!» je mrmral napol glasno, ko je videl, da je opeharjen.

In res ni bilo dolgo potem, ko sta se srečala pred trgov.

«E, deklina,» jo je ustavil pater in mežikal, kazoč na kuto, «tukajle notri ni bilo nič!»

Rozalka pa, kakor da je bila že pripravljena na odgovor, je odvrnila s porednim nasmehom: «Gospod pater, saj tam tudi ni bilo nič...»

I, no ja, kako pa naj bi bila tudi rekla drugače? Saj se ji je vendar samo sanjalo...

Od strokovnjakov priporočene za varstvo proti vnetju grla, prehladu kakor tudi gripi. Prave Panflavin pasile v gornjem originalnem omoju se dobe v vseh lekarnah.

Radio

Izvrleček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw). FRANKFURT (428 m 4 kw). LANGENBERG (468 m 25 kw). STUTTGART (379 m 4 kw). PRAGA (349 m 5 kw). LONDON (DAVENTRY 1604 m 25 kw). ZAGREB (310 m 0.7 kw). BRNO (441 m 3 kw). DAVENTRY (492 m 12 kw). VARŠAVA (1111 m 10 kw). STOCKHOLM (MOTALA 1320 m 30 kw).

Četrtek, 29. III.

BERLIN 21: Komorna glasba. — 1. Dvořák: Godalni kvartet v F - duru, op. 96. — 2. Beethoven: Godalni kvartet v B-duru, op. 18.

FRANKFURT 20.15: Prenos programa iz Kölna.

LANGENBERG 20.15: Koncert društva za novo muziko. — Hindemithov večer. 21.45: Kadelburg: »Sod smodnika«; burka v 1 dejanju.

STUTTGART 20.15: Simfonični koncert filharmoničnega orkestra. — Mozartove skladbe. — 1. Zlostinke. — 2. Koncert za flavto in harfo. — 3. Jupitrova simfonija.

PRAGA 19.30: Simfonični koncert Češke filharmonije. — 1. Grétry: Ophale et Procris. — 2. Mozart: Male ničevosti. — 3. Schubert: Rosamunda. — 4. Weber: Poziv na ples. — 5. Glazunov: »Raymond«. — 6. Dvořák: Dva valčka. — 7. Brahms: Dva madžarska plesa. — 8. Strauss: Valček.

LONDON 20.15: Bachove sonate za vijolo gambo. 20.45: Koncert vojaške godbe. (Nadaljevanje ob 22.35.)

ZAGREB 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage.

BRNO 19.30: Prenos koncerta iz Prage.

DUNAJ 19: Kornegold: »Helianin čudež«; opera v 3 dejanjih.

VARŠAVA 20.30: Večerni koncert orkestra in solistov.

STOCKHOLM 20: Koncert komorne glasbe.

Petek, 30. III.

BERLIN 20: Schubertova proslava. — 1. Spevi za zbor in orgle. — 2. Spominski govor. — 3. Pesmi za tenor. — 4. Spevi za zbor in tenor s klavirjem. — 5. Pesmi iz Italije. — 6. Pesmi za tenor. — 7. Italijanske pesmi.

FRANKFURT 20.30: G. Kaiser: »Od jutra do polnoči«; igra v 2 dejanjih. Nato koncert zbor a - capella. — 1. Haas: Večernice. — 2. Wetz: Ponoči in jutraj.

LANGENBERG 18: Večerni koncert orkestra.

STUTTGART 20: Vijolinski koncert. Nato dramski večer.

PRAGA 20: Suppé: »Lepa Galathea«; opera v 1 dejanju. (Prenos iz Brna.) 21.15: Koncert predklasične glasbe.

LONDON 20.15: Bachove sonate za vijolo gambo. Nato pevski koncert. 21: Simfonični koncert. — Elgarjeve skladbe. — 1. »Froissart«; uvertura. — 2. Scene iz opere »Kralj Olaf«. — 3. Polonia; simfonična pesnitev. — 4. In the South; uvertura. — 5. Gavota. — 6. Življenska luč. — 7. Suita. Nato mešan večer.

ZAGREB 20.35: Klavirski koncert.

BRNO 20: Program kakor v Pragi.

RIM 20.45: Vokalni instrumentalni koncert.

DUNAJ 19.30: Bach: »Pasijon sv. Matevž«, za soliste, zbor in orkester.

VARŠAVA 20.15: Koncert francoske glasbe. (Prenos iz varšavske filharmonije.)

STOCKHOLM 20.20: Prenos Beethovenove opere »Fidelio« iz kraljeve opere v Stockholmu.

Sobota, 31. III.

BERLIN 20.10: d' Albert: »Tragaldabas«; komična opera v 4 dejanjih.

FRANKFURT 20.15: Mešan večer. (Sodelujejo solisti in orkester.)

PRAGA 19.15: Koncert orkestra na pihala. Nato koncert na harfo.

LONDON 20.15: Bachove sonate za violo in gambo. 20.45: Odlomki iz popularnih oper.

ZAGREB 19.30: Prenos opere iz narodnega gledališča v Ljubljani.

BRNO 19: Slovaška narodna poezija in narodne pesmi.

RIM 21: Bizet: »Iskralci biserov«; opera v 3 dejanjih.

DUNAJ 18.30: Akademija. — 1. Schubertove pesmi. — 2. Chopinove klavirske skladbe. — 3. Loewe: Balade. — 4. Skladbe za violino in klavir.

VARŠAVA 20.30: Joh. Straussova opereta »Netopir«.

STOCKHOLM 20: Prenos iz kabareta.

«Kje stanujete?»
«Nikjer.»
«In vi?»
«Njemu nasproti!»

Gospodarstvo

Glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo

(Konec)

Članarina za leto 1928. in 1929. se je do-
ločila tako-le: za hmeljarja do 2000 rastlin
10 Din, do 5000 rastlin 15 Din, do 10.000
rastlin 40 Din in preko 10.000 rastlin 100
Din. O spremembi društvenih pravil glavna
skupščina ni mogla sklepati, ker zahtevajo
društvena pravila v to svrhu navzočnost
nadpolovičnega števila članov, t. j. 670. Ker
pa je reorganizacija društva nujno potrebna,
se je po nasvetu gosp. Stoparja določil
poseben odbor z nalogo, da izvrši vse po-
trebne priprave, nakar se bo o tem vpra-
šanju sklepalo na izrednem obecnem zboru,
ki se bo vršil meseca maja.

Obvezno signiranje hmelja.

O konferenci v zadevi obveznega signir-
anja hmelja, ki se je vršila v Beogradu dne
15. februarja t. l., je poročal gosp. Edvard
Kukec. Na konferenci so bili zastopniki tako
producerski kakor tudi trgovski Delegati iz
Slovenije so na konferenci grajali, da so
prejeli vabilo šele 36 ur pred pričetkom
konference in da na konferenco niso bili
vabljeni: Udruženje hmeljarjev v Petrovcu,
Sektija hmeljskih trgovcev v Celju in
Savez hmeljskih komisijonarjev v Novem
Sadu. Na konferenci je o predmetu referal
gosp. inž. Teržan, ki je zagovarjal ob-
vezno signiranje, ker smatra, da je jugo-
slovenski hmelj glede kakovosti enak če-
škemu in nemškemu in ker bi se pri obvez-
nem signiranju povpraševanje po signir-
nem hmelju povečalo. Signiral bi se le ka-
kovostni hmelj, ne kakovostni hmelj pa bi
se izvažal kakor doslej. Delegati so nato
povdarjali, da je potem itak že podana pod-
loga za fakultativno signiranje. Delegati iz
Slovenije so se soglasno izjavili proti ob-
veznemu signiranju. To svoje stališče so
utemeljevali med drugim z dopisi svetov-
nih trgov, ki že leta in leta kupujejo naš
hmelj. Trgovina hoče imeti proste roke in
nimajo zaprek se ji dela, tem bolj za
producerske. Ministrstvo in Savez hmeljarjev
iz Novega Sada sta pa zagovarjala stališče,
da naši hmeljarji ne rabijo tujezemskih tra-
govcev, češ, da se bo hmelj lahko prodajal
neposredno ali pa preko prodajalnih za-
drug pivovarstvom. Delegati iz Slovenije
so tudi opozarjali na eventualni pogubono-
ni boj kot od strani svetovnih trgov ter
končno odklonili vso odgovornost za posledice,
ki bi nastale po uvedbi obveznega
signiranja. Delegat iz Petrovca se je v pol-
nem obsegu pridružil naziranjem slovenskih
delegatov. Istega mnenja je bil tudi pred-
stavniki Zbornice TOI v Ljubljani, g. Ivan
Mohorič.

Delegati Hmeljarskega društva za Slove-
nijo in Sektije hmeljskih trgovcev v Celju
so končno podali na konferenci resolucijo,
v kateri so zahtevali, da ostane signir-
anje hmelja vsaj dotlej neobvezno, dokler
ga ne uvede tudi Nemčija. V nasprotnem
primeru bi vsa odgovornost padla na kmetijsko
ministrstvo in Savez hmeljarjev v
Novem Sadu. Po zaključku konference je
zastopnik kmetijskega ministrstva izjavil, da
bo o tem vprašanju odločeval minister sam.
Nekaj dni po konferenci pa je društvo pre-
jelo iz Beograda obvestilo, da tudi minist-
rstvo ne prevzema odgovornosti za to ure-
dilo in da bo statut in pravilnik predložilo
Narodni skupščini v razpravo in uzakon-
jenje.

Po referatu o obveznem signiranju hme-
lja so se vršile volitve dveh novih članov
v odbor in dveh pregledovalcev računov. V
nadzorstvo oznamovalnice za hmelj v Zal-
cu, ustanovljene 1. 1912., so bili izvoljeni
4 hmeljarji kot zastopniki hmeljarskega
društva.

Ob zaključku se je oglasil k besedi neki
hmeljar, ki je neosnovano napadal člane
društva. Njegovi očitki pa so bili zavrnjeni
s strani predsednika in drugih članov dru-
štva.

— **Izenačenje trošarin.** Generalna direk-
cija davkov je izdelala načrt zakona o dr-
žavnih trošarinah, ki bo v kratkem predlo-
žen Narodni skupščini. S tem zakonom bi
se izenačili razni predpisi, ki veljajo v po-
sameznih pokrajinah. Načrt zakona je izde-
lan na podlagi dosedanjih odredb z nezna-
tnimi spremembami, ki znašajo največ 10 %.
Posebno pažnjo posveča ta zakonski načrt
trošarinam na bencin, vino in žganje. Od-
redbe glede trošarin na vino, ki so veljale
izven Srbije, bodo z malimi spremembami raz-
širjene na vso državo. Trošarina na žganje
se bo računala po stopnjah alkohola.

— **Spremembe v carinskem tarifu.** «Urad-
ni list» od 27. t. m. (št. 30) prinaša: odloč-
bo, s katero se znižuje minimalna stopnja
uvozne carine na etre vseh vrst, če se uva-
žajo za izdelovanje lakov in barv; odločbo,
s katero se motorne in ročne škroplilnice za
škropljenje dreva oproščajo uvozne carine;
odločbo, s katero se znižuje minimalna
stopnja uvozne carine na bakreno galico (od
12 na 6 zlat. Din); pojasnilo o uvoznem ca-
rinjenju motornih in ročnih škroplilnic za
škropljenje dreva in pojasnilo o uvoznem
carinjenju karbokrimpa (produkt destilaci-
je premoga).

— **Davčni zakon in pravilnik o uslužben-
skem davku v nemškem jeziku.** Uredništvo
«Belgrader Zeitung» (Beograd, Terzije 14)
je izdalo nov davčni zakon in pravilnik o
uslužbenem davku v nemškem jeziku.
Pravilnik o uslužbenem davku stane s
poštino 14 Din, davčni zakon s pravilni-
kom pa 34 Din.

— **Prisilna poravnava dunajske Slavenske
banke.** Tudi se je vršil poravnalni narek
v konkurzu dunajske Slavenske banke. Up-
nikom III. razreda je bila ponudena 70 %
poravnava, na katero so upniki pristali.
Sredstva za izvedbo prisilne poravnave v vi-
šini 200.000 šilingov je deponirala konkurz-
na masa Slavenske banke, d. d. v Zagrebu.

— **Revidirani zakona o državnem računovod-
stvu.** Kako poročajo iz Beograda, je po-
sebna komisija v ministrstvu financ izdelala
predlog za spremembo gotovih odredb
zakona o državnem računovodstvu, ki so se
izkazale kot zastarele. Ta predlog bo v krat-
kem predložen Narodni skupščini.

— **Dvodnevni klezarski tečaj** se bo vršil
na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru
80 in 81 t. m. (petek in sobota). Začetek
vsak dan ob 9. zjutraj. Tečaja se lahko ude-
ležijo interesi obojega spola. Zadošuje
prijava z dopisnicami ali pa sama oseba pri-
java prvega dne ob 9. zjutraj. Siromašni
udeleženci dobe denarne podpore za stro-
ške potovanja, nočenja in prehrane v Mari-
boru. Siromašnost se mora dokazati s pri-
čevalom ubožnosti pristojne občine, katero

naj prinese s seboj. — Direktor Andrej
Zmajev.

— **Licitacija za izdelavo notranjih del v
palati ministrstva za kmetijstvo in vodo.**
Gradbena direkcija v Ljubljani opozarja vse
interesente na l. ofertno licitacijo za izde-
lavo notranjih del v novi palači ministrstva
za kmetijstvo in vodo ter ministrstva za šu-
me in rude v Beogradu, ki se bo vršila dne
18. aprila v računskem oddelku ministrstva
za gradbe v Beogradu. Proračunska vsota
znaša 7.287.458,90 Din. Natančnejši pogoji
o tej licitaciji so razvidni iz oglasa, ki je na-
bit na uradni deski gradbene direkcije v
Ljubljani, Turški trg št. 1/II.

— **Stanje Narodne banke od 15. t. m.** (Vse
v milijonih Din; v oklepajih razlike napram
stanju od 8. t. m.) Aktivna: kovinska podla-
ga 398,1 (— 2,3), posojila na menice 1326,1
(— 19,9), lombard 264,1 (— 1,1), saldo raz-
nih računov 717,2 (— 12,1); pasiva: obtok
bankovcev 538,6 (— 84,7), državne terjatve
360,4 (+ 53,5), obveznosti po žiru 588,6
(— 1,8), po raznih računih 290,3 (+ 18,8).
Ostale postavke so ostale nespremenjene.

— **Trgovinska pogodba med Nemčijo in
Grčijo.** V Berlinu je bila dne 2. aprila
trgovinska pogodba med Nemčijo in Grčijo.
Nemčija je v tej pogodbi pristala na znižan-
je carin na korinte, citronat in preproge.
Grčija pa bo znižala 80 % svojih carin-
skih tarif in to predvsem za blago, ki pride
za uvoz iz Nemčije in prvi vrsti v poštev.
Znižanje grških carinskih tarifnih postavk
znaša 30 — 50 %.

— **Prisilna poravnava** je bila sklenjena
med konkurznim dolžnikom Francom Ko-
vačičem, trgovcem v Vojniku in njegovimi
upniki za 50 % terjatve.

— **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije
državnih železnic v Ljubljani sprejema do
27. t. m. ponudbe glede dobave parketnih
desčic in 10.000 kg portlandskega cementa.
Do 29. t. m. pa glede dobave 2500 komadov
spojnih vijakov. Strojni oddelek direkcije
državnih železnic v Ljubljani sprejema do
3. aprila ponudbe glede dobave žičnikov.
Predmetni pogoji so na vpogled pri posa-
koznih oddelkih direkcije. Prometno - ko-
mercijski oddelek direkcije državnih želez-
nic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponu-
be glede dobave 400 kg pralnega mila in
1000 kg prašnega olja, do 31. t. m. pa glede
dobave 3000 komadov nalučnikov. Direkci-
ja državnega rudnika v Velenju sprejema
do 6. aprila ponudbe glede dobave 1 merila
za vročo vodo. Dne 7. aprila se bo vršila
pri direkciji državnih železnic v Subotici
ofertna licitacija glede oddaje gradbe mo-
stu. Predmetni oglasi so na vpogled v Zbor-
nici za trgovino, obrt in industrijo v Ljub-
ljani.

Borze

28. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni
promet znaten. Potrebo v devizi na Trst in
deloma v devizi na London je krila pri-
vatna ponudba, ostalo potrebo pa Narodna
banka. Tečaj so ostali v glavnem nespre-
menjeni, edino devizni na Dunaj in London
sta nekoliko popustili.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je ten-
denca v vojni škodi ostala nespremenjena.
Tečaj ne kažejo napram večeraj bistvenih
sprememb. Prompna se je trgovala po 434.
za april po 439 in za maj po 441. Investi-
cijsko je bilo zaključeno po 875. Med ban-
nimi papirji beleži Narodna banka znaten
dvig tečaja. Zaključena je bila po 6750, po-
neje pa je zaradi velikega povpraševanja
notirala celo 6800 — 6900 (včeraj se je nu-
dila po 6400). Dalje so bili zaključki v Kre-
ditni po 85, v Hipotekarni po 59 in v Jugo-
banki po 96,25. Okrepitev Narodne banke
je v zvezi z ureditvijo odnosov med ban-
ko in državo v zvezi s stabilizacijo dinarja.
Industrijske vrednote so dalje zanemarljive.
Gutmann je bil zaključen po 225; Ve-
če se notirale 140 — 150. Trbovlje pa 500
do 505.

Borzni svet zagrebške borze je na seji od
24. t. m. dovolil črtanje kotacije delnic Stroj-
nih tovarn in livarn v Ljubljani.

Devize in valute.

Ljubljana, Amsterdam 0 — 22,895, Berlin
13,575 — 13,595 (13,59), Bruselj 0 — 7,9315,
Budimpešta 9,9335, Curih 1093,5 — 1096,5
(1096), Dunaj 7,9825 — 8,0125 (7,9975), Lon-
don 277,09 — 277,89 (27,49), Newyork 0 do
56,81, Pariz 0 — 223,82, Praga 168,155 do
168,955 (168,555), Trst 299,38 — 301,38
(300,38).

Zagreb, Dunaj 7,9825 — 8,0125, Berlin
13,575 — 13,605, Budimpešta 0 — 9,9335,
Milan 299,30 — 301,30, London 277,09 do
277,89, Newyork 56,71 — 56,91, Pariz 222,82
do 224,82, Praga 168,155 — 168,955, Curih
1093,5 — 1096,5.

Trst, Beograd 33,18 — 33,48, Dunaj 263,50
do 269,50, Praga 55,9750 — 56,2750, Pariz
74,35 — 74,65, London 92,30 — 92,50, New-
york 18,875 — 18,935, Curih 363,50 — 365,50;
dinarji 33,20 — 33,70.

Curih, Beograd 9,1325, Berlin 124,125,
Newyork 518,95, London 25,33 in pet osmink.
Pariz 20,435, Milan 27,42, Praga 15,33, Bu-
dimpešta 90,675, Bukarešta 3,225, Sofija
3,75, Varšava 58,25, Dunaj 73,05.

Elektri.

Ljubljana, Celjska 164 — 0, Ljubljanska
kreditna 135 — 0, Prastredina 802,5 — 0,
Kreditni zavod 157 — 175, Večje 135 — 0,
Kranjska industrijska 310 — 0, Ruše 265
do 290, Stavbna 56 — 0, Sešir 125 — 0, in-
vesticijsko 87 — 0, agrarne 57 — 0, Voja
škoda 425 — 0.

Zagreb, Državne vrednote: Voja škoda
434,5 — 436, kasa 434,5 — 436, za april 439
do 440, za maj 441,5 — 442,5, za december
467,5 — 470, investicijsko 87 — 87,5, agrar-
ne 57,5 — 58,75; bančne: Hipo 59 — 60,
Jugo 96,25 — 96,50, Ljubljanska kreditna
135 — 0, Poljo 18 — 18,5, Kreditna 85 — 86,
Narodna banka 6800 — 6900, Prastredina
800 — 805, Zemaljska Sarajevo 134 — 144;
industrijske: Gutmann 222,5 — 225, Slavets
112 — 117,5, Slavonija 12 — 14, Našička
1780 — 1850, Drava 555 — 580, Sečera
Osijek 525 — 540, Tvornica vagonov 50 do
52, Večje 140 — 150, Dubrovačka 430 do
445, Trbovlje 500 — 505, Pivovarna Sara-
jevo 275 — 280.

Beograd, Voja škoda 431,5 — 432, za april
436 — 436,5, investicijsko 87 — 87,5, agrar-
ne 56,5 — 0.

Blagovna tržišča

Z lesnega trga. Na slovenskem lesnem
trgu je nastopila v zadnjem času mirnejša
tendenco. Razpoloženje je sicer še vedno
čvrsto, vendar kupčenja ni več tako živahna,
kakor pred tedni. Cene so ostale več ali
manj stabilne. Mirnejša tendenca je posledica
dejstva, da je povpraševanje inozem-

stva po gradbenem lesu in rezanem blagu
nekoliko popustilo, dočim je zanimanje
po okroglem lesu, bukovini in hrastovini še
vedno zelo živahno. Povpraševanje iz Italije
in Madžarske je nekoliko popustilo, dočim
je zanimanje s strani Nemčije in Francije
živahnejše. Zage so v Sloveniji z naročili
dobro preskrbljene, zato slabše povpraševa-
nje ni vplivalo na splošno tendenco. Za naše
blago se je v zadnjem času prišla zanimati
tudi Južna Amerika, zlasti Argentina. V
ostalem pa se iščejo predvsem: parjena bu-
kovina, orehov les, hrastovi pragi in hrasto-
va ter cerova sveža drva. — V mariborski
oblasti, zlasti v Prekmurju, so nekateri pod-
jetniki posekali velike komplekse gozdov
brez oblastnega dovoljenja in ne da bi po-
sekane gozdove ponovno pogozdili. Zato so
oblastva podzvela enerzične ukrepe, da se
zasegura racionalno gospodarstvo. Na pro-
teste prekmurskega prebivalstva je veliki
župan mariborske oblasti poslal v Prekmurje
posebno komisijo, ki je energično nasto-
pila proti tem podjetnikom ter zaplenila več
tisoč kub. metrov lesa iz gozdov, ki so bili
posekani brez oblastnega dovoljenja. Ceni
se, da je bilo dosedaj v Prekmurju poseka-
nih okrog 600—700 oralo gozdov, ne da bi
se površina zopet pogozdila.

Z zagrebškega tržišča sirovih kož. Udu-
ženje mesarskih obrtnikov v Zagrebu je 26.
t. m. obdržalo mesečno aukcijo sirovih kož.
Zaradi podparitetnih cen ni prišlo do pro-
daje ter se bo ponovna aukcija vršila dne
3. aprila.

Ljubljanska blagovna borza (28. t. m.)
Les: Tendence nespremenjena. Zaključen
so bili 3 vagoni desk, smreka, jelka, I. II.,
III., lahkokoničnih, fco vagon meja po 470.
Deželni pridelki: Tendence za žito
nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon
pšenice. Cene so ostale nespremenjene.
Nudi se pšenica (78-79 kg. 2 %, slov.
postaja, mlevska tarifa plač 30 dni): ba-
ška, promptna po 390 — 392,5, slavenska,
promptna po 385 — 387,5; turščica (slov.
postaja, navadna tarifa plač 30 dni): baška
promptna po 295 — 297,5, za april po 300
do 302,5, za maj po 305 — 307,5, činkvan-
tin promptni po 305 — 307,5, moka: «0»
fco Ljubljana, plač po prejemu po 530 do
535.

Novosadska blagovna borza (28. t. m.)
Tendence slabša. Promet: 9¼ vagona pše-
nice, 68 vagonov turščice in 5 vagonov mo-
ke. Pšenica: baška, 77-78 kg 342,5 do
347,5; baška in sremska, 78-79 kg 345 do
350; banaška, 78-79 kg 347,5 — 342,5; sre-
mska, 78-79 kg 342,5 — 347,5. Oves: baški,
sremski banaški in slavonski 250 — 257,5.
Ječmen: baški, 65-66 kg 290 — 295. Tur-
ščica: baška, stara 257,5 — 262,5; baška,
nova 250 — 256; za april 257,5 — 262,5;
baška in sremska, za april - maj 262,5 do
268. Moka: baška «0» in «0» 470 do
420; «2» 450 — 460; «5» 430 — 440; «6» 372,5
do 382; «7» 307,50 — 317,50; «8» 222,5 do
232,5.

Dunajska borza za kmetijske proizvode
(27. t. m.) Navzile prijaznejšim inozemskim
nolacijam se mirna tendenca na dunajskem
tržišču ni spremenila. Promet se je gibal v
ozkih mejah. Znižanje cene pšenice onemo-
goča slaba ponudba. V rži in turščici se
tendence ni spremenila. Uradno notirajo
vključno blagovnoprometni davek brez ca-
rine: pšenica: domača 43 — 43,5, ma-
džarska Tisa (81-83 kg) 47,5 — 48; rži:
marchfeldska 43,5 — 44; turščica: 36
do 38,75; oves: domači 36,5 — 37.

Dunajski svinjski sejem (27. t. m.) Dogon
13.133 komadov, od tega 814 iz Jugoslavije.
Zaradi slabega dogona je bil promet živa-

hen. Pitane svinje so se podražile za 10 gro-
šev, ostale vrste pa za 15 grošev. Za kg
žive teže notirajo: pitane svinje 1. 2,20 do
2,30, angleške križane 1,90 — 2,10, kmet-
ske 2 — 2,25, stare 1,90 — 2,06, mesne 1,65
do 2,05.

:: Dobrega zastopnika ::

za Slovenijo sprejmemo proti proviziji,
biti mora pri odjemalcih tekstilne robe
dobro uveden ter strokovnjak v bom-
bažni robi. Imeti mora prvovredne
reference. Ponudbe pod «Ozbižen za-
stupnik Za — 15769» na PUBLICITAS
d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 4073-a

Prima flor
nogavice

„MRAVLJA“
traja en pa-
delj kakor več parov drugih
Pazite na znamko in
zahtevajte povsod le 1^a flor
nogavice znamke „Mravljia“.

Hektografični aparati

zvitki, masa, hektografični trakovi

Bančni uradnik

ex Živnostenska banka v Trstu, 34 let,
jugoslov. državljan, 5 jezikov, dobra
moč, sprejme mesto v banki ali pri-
vatni službi. Gre tudi na deželo. Po-
nudbe pod «ŽIVNO» na oglas. oddelek
»Jutra«.

Nogavice

po znižanih cenah!

damske melé prej	Din 19 zdaj	Din 14
damske melé prej	Din 24 zdaj	Din 19
damske svilen flor prej	Din 19 zdaj	Din 16
damske svilen flor prej	Din 24 zdaj	Din 22
	Din 38 zdaj	Din 32
	Din 45 zdaj	Din 38
volnene modne prej	Din 89 zdaj	Din 69

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Oblastni odbor Jadranske Straže v
Mariboru javlja prežalostno vest, da
je njen dosmrtni predsednik, bivši
narodni poslanec, minister n. r., ve-
liki domoljub in narodnjak

Don Juraj Biankini

v noči na 27. marca 1928 preminul.

Maribor, 28. marca 1928.

Oblastni odbor Jadranske Straže
Maribor.

vedno in najceneje

v zalogi pri

Lud. Baraga,
Ljubljana

Selenburgova ul. 6/L

(telefon šte. 2980) 4

Prostovoljna prodaja.

Radi odhoda v inozemstvo prodam v Pristavi
pri Tržiču, Kozinov dom na javni licitaciji v soboto,
dne 31. marca t. l. od 9. ure naprej

celotno hišno orodje in opremo.

Za premogovnik „Jerma“ a. d., sprejmemo

za nove revirje, katere otvorimo:

1 glavnega nadzornika

in

2 nadzornika (štaigera)

z daljšo prakso in dobrimi priporočili. Prednost imajo oni,
ki so delali pri premogokopu.

Interesenti naj pošljejo svoje prošnje s pogoji: Direk-
ciji rudnika „JERMA“ A. D. Pirov. poštomležeče.

Za našo tovarno v Goricanah pri Medvodah sprejmemo
s takojšnjim službenim nastopom

komercijelnega uradnika

in

lesnega manipulanta

samostojnega, v slovenski, srbski in nemški trgovski kore-
spondenci ter verziranega v vseh poslih lesne stroke. zlasti v
nakupovanju in prevzemanju brusnega in celuloznega lesa.
Pogoj: jugoslovansko državljanstvo; samci imajo prednost.
S popisom življenja in prepisi izprijčeval opremljene ponudbe
so nasloviti na: tajništvo Združenih papirnic Večje. Gorican
in Medvode v Ljubljani, Dunajska cesta 1 b.

En gros Specijalna En detali
troovina vozičkov in koles

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke

Renoviranje koles, vozičkov in šivalnih strojev

ZEMELROK OTON

Lesna tovarna: Tržaška cesta - Glinice.

Prodajalna: Ljubljana, Marjiti trg št. 8.

S potrjim srcem naznanjamo pretužno vest, da je
naša iskreno in nad vse ljubljena, nepozabna hčerka,
oziroma sestra

DORICA BENKO

hčerka posestnika in gostilničarja na Koroški cesti 47,

Zane Grey:

Železna cesta

Roman

In jaz stojim baš zraven njega, ko stopi skozi vrata dekleta. Zala stvarca, prav zala stvarca. Le oči je imela tako prekleto žalostne, da bi se bil najraje lotil tistih dedcev in bi jih bil pretepel. Nu, ko Lee zagleda to dekle, se začne mahoma čudno vesti. 'Nenavadna podobnost,' ponavlja venomer. Nato seže v žep, izvleče listino in vzame iz nje medaljonec. Pogleda ga — in gleda dekle, dekle z velikimi očmi. Tedajci pa prebudi kakor zid. 'Gospoda,' pravi, 'poglejte!' In vsi gledajo tja in čudno mrda jo z obraz. 'Gospoda,' pravi Lee, 'pred mnogimi leti mi je ušla žena — na zapad, z nekim igralcem,' pravi. 'Če je kdaj imela otroka — tedaj mora biti to dekle. Živa slika je moje žene, kakršna je bila pred devetnajstimi leti.'

Nekateri izmed dedcev so se mu smejali — ostali so izbulili oči. Toda Lee se držal na moč resno in je postajal vsako minuto bolj razburjen. Čul sem ga še ko je zamrmral: 'Moj Bog, saj ni mogoče! Njena hči! V igralni beniznici! ... A ta obraz! ... Oh, kje pa naj bi bila? — Hči take matere!'

In že stopi Lee bliže k dekletu; njegovi prijatelji gredo za njim, jaz pa tudi... Tisti mah utihne godba, dekle vzdigne oči — in zagleda Leeja. Bled je bil kakor strah in dekle je bilo tako prepadeno, da se ni moglo ganiti.

88

Ljudje, videč, da se nekaj obeta, so mahoma območnili; vse zija in dreza drug drugega s komolci... General, vrag naj me vzame, če sem že kdaj videl kaj takega: dekle je zardelo kakor puran in krenilo naravnost proti Leeju. Vstopila se je predenj, tik predenj — dotaknila bi se ga bila lahko.

Lee ji pomoli roko in trepeče kakor šiba na vodi.

'Dekle,' ji reče, 'ali ste že kdaj slišali o Allison Leeju?'

In ona se zdrzne.

'To je moj oče!' zavpije. 'Jaz sem Allie Lee.'

Tedajci pa prhnejo ljudje vsakebi in skozi množico pridirja dedec, prav tisti, ki ga je bilo najmanj treba. Tak prekleto Mehikaneec, eden tistih gizdalinov s fino obleko in demanti — zal dečko s hudobnimi očmi, res pravi igralec. Ko zagleda dekle, zarohni: 'Marš noter!' in pokaže na vrata. Ona ga niti ne pogleda.

Nekdo za mojim hrbtom se oglasi, rekoč, da je to Durade. In res je on! In že tudi spozna moža, ki stoji pred dekletom: Leeja...

Ko ga zagleda, postane Durade ves zelen in trd kakor palica. A to je bilo še figo v primeri z Leezem; ta je bil videti kakor sam bognasvarju. Zakričal je nekaj, nekakšno špansko ime, ki ni bilo nič podobno Duradovemu.

In kakor kača sikne tudi Durade: 'Allison Leej'

Nato postane spet tiho med njima in ljudje čakajo, kdaj se začne veseliti. Dostmrta sovražnika, pravim sam pri sebi — vsa istorija je v tem.

In Durade se zgane. Vsak, kdor pozna te mehikanske pse, bi bil pričakoval, da se bo stvar krvavo končala. 'K vam se je vrnila!' zahrope Durade.

'Ne — ti tat, ti španski pes! Devetnajst let je že nisem videl,' pravi Lee.

In dekle vikne: 'Mati je mrtva, Indijanci so jo umorili!'

Tedaj vpraša Lee: 'Ali je šla od njega?'

'Da,' pravi dekle. 'Hotela se je vrniti, da bi me spravila domov. Toda Indijanci so zaskočili karavano in so poklali vse razen mene.'

Durade ji seže v besedo. 'Če sem kdaj videl tak mrčes — ho!'

'Lee,' sikne, 'mater sem izgubil, toda ujel sem hčer. Le poglej jo!' zarjove. 'Allie Lee! Tvoja kri in tvoje meso ki ga ne moreš zatajiti! Njeno sladko detece! ... In je bila moja sužnja — moja pataca. Taka ki jo tepo in brcajo z nogami! Benton ima za seboj! Bila je igrača za taborsko sodrigo! ... Prav tako malo prida je in prav tako pokvarjena, kakor je bila njena izdajalska mati!'

Allison Lee se zdrzne. Toda dekle! Bog nebeški! Kakor angel je bila, vsa blede in tiha, nihče se ni upal do nje.

Durade potegne iz rokava enega tistih malih derringerejev in pomeri na Leeja. Še nikoli nisem videl na človeškem obrazu take peklenske radosti. Umor je otročarija v primeri s takim pogledom.

In tisti trenutek, da bi ju vrag zagledal mahoma Neala in Slingerlanda! Kar v glavi se mi je zvrtilo. Dekle zavpije kakor divja in se začne opotekati — Neale pa skoči pred Leeja.

'Durade!' zakriči; vraga naj me vzame, če nisem mislil, da zleti streha v zrak od njegovega krika.

Mc Dermott si je obrisal mokri obraz, ponesel svoj prazni kozarec k ustnicam in težko pogoltnil. V njegovih svetlovišnih očeh se je nekaj izdajalsko lesketalo.

Naročila in vse dopise, ličote in malih oglašev, je pošlaba na Oglasi od dekle Jutra, ljubljana, Priljubovca, Tel. št. 2492

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v poravnane in ročaj na namene občinstva, vaka beseda 50 par. Naj manjši zrak Die 5. Pristojbina za sifro Die 3.

Ženske, dopisovanja in oglašev trgovskega ali reklamnega vračaja: vaka beseda 10 par. Naj manjši zrak Die 10. Pristojbina za sifro Die 5.

Kam pa kam?

Vino čez ulico
Žrno po 11, belo po 12 Din
Pri odjema 10 litrov 10 %
popusta — Vinska klet na
Sv. Petra cesti št. 47. Du-
najska cesta 9. 10094

Obrit

Popravila klobukov
vseh vrst za dame in go-
spode sprejema od 30-50
Din. Stemberger, Rea. Du-
najska cesta 9. 9293

Elektroinstalacije

za luč in pogon, prodaja
in prevajanje elektromotor-
jev, mehanskih in električnih
Elektropojtelje, Ljubljana
VII, Jernejeva cesta št. 5
Telefon 8352. 72

Hotorna vozila

Fiat 501
Nirisedelni, v dobrem sta-
nju, takoj prodam. Naslov
v oglašnem oddelku Jutra.
10216

BSA motocikelj

najnovjši model 1928 so
dostopni. Zahtevajte cenike
od zastopstva 'Automobiles
Motocycles', Maribor. Trg
Evrobole 6. Za Ljubljano
oblast: Pavel Stelc, Ljub-
ljana, Poljanska cesta 8.
Telefon 2942. 7350

Gonilo

dobro ohranjeno, za motor-
no kolo kupi Albin Blat-
nik, šofer, Hrastnik. 10907

Službe dobi

Varuhinjo
20-40 let staro, zmerno
nemščine, sprejemam k trem
majhnim otrokom. Ponudbe
na oglašni oddelku 'Jutra'
pod sifro 'Vajena otrok'.
10222

Urar. pomočnika

pridnega in vestnega, z
oročjem, za mekano delo,
sprejemam. Prednost Sokol-
tovočev. Janko Jazbec,
uče in draguljar, Crik-
nica. 9511

Potnika

verziranega s manufakturni
stroki za obisk privatnih
strank, sprejemam. Naslov
v oglašnem oddelku 'Jutra'.
10261

Mesar. pomočnika

dobrega, sprejemam takoj.
Naslov v oglašnem oddelku
'Jutra'. 10259

Kuharico

samoostojno, ki je sposobna
tudi voditi gospodinjke po-
le, sprejemam. Ponudbe na
oglašni oddelku 'Jutra' pod
'Kuharica'. 10577

K štirim deklicam

od 3-8 let sprejemam prid-
no in pošteno dekle, ki bi
jim bila tudi vzgojiteljica.
Ponudbe na naslov: Tončka
Zaprutnik, trg. in gostilna,
Križe na Gorenjskem 10345

Učenca

sprejme takoj v trgovino
mekanega blaga Ivan Tru-
bričan, Metlika 139. 10343

2 slikar. pomočnika

sprejme Jomo na Bledu. —
10340

Učenko

s primerno šolsko nabozar-
bo, sprejme trgovina 'Sko-
na' v Selenburgovi ul. 7.
10380

Vajenca

v trgovino mešanega blaga
na deklet sprejme. Na-
slov v oglašnem oddelku
'Jutra'. 10339

Zasluszek

Agilne potnike
sprejemam za obisk privat-
nih strank. Naslov v oglaš-
nem oddelku 'Jutra' pod sifro
'Lepa eksistenca'. 10372

Ročna dela

vseh vrst sprejemam na dom
Naslov v oglašnem oddelku
'Jutra'. 10389

Pietilja

sprejme delo nogavice na
dom po zelo niski ceni. —
Popravila tudi stara dela.
Nove od 5-7 Din. Naslov
v oglašnem oddelku Jutra.
10378

Službe isca

z daljšo prakso in
perfektnim znanjem
nemščine ter slov-
nščine in srbohrv-
ščine in srbohrv-
ščine. — Po-
nudbe na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro 'Za-
neajre od 8-25'.
9538

Inteligentna gđ.

s večletno pisarniško prak-
so, veča perfektno nemško
in slovensko koresponden-
co, želi premeniti službo
tako ali pozeje. Ponudbe
na oglašni oddelku 'Jutra'
pod sifro 'Urina strojeopika'.
10298

Modistka

dobro, želi službo za takoj
ali pozeje. Cenjene ponudbe
na oglašni oddelku 'Jutra'
pod sifro 'Stalno mesto'.
10349

Pipničar

(Schankbursche) s večletni
m. sprizavali, želi službo.
Gre tudi na letoviste. Na-
stopi takoj ali pozeje. —
Ponudbe na upravo 'Jutra'
Maribor pod sifro 'Za-
neajre'. 10333

Potnik

v Sloveniji dobro vpeljan,
želi službo za takoj v ma-
nufakturni, galanterijski ali
spejerski stroki. Cenjene
dopise na podružnico Jutra
v Celju pod sifro 'Dobro
prodajalec'. 10346

Deček

v 15 letu, se želi učiti ka-
ke ker. Ker je brez star-
šev (vojna otroka) želi sta-
novanje in ohrbo v hili —
najraje na deželi. Kleparke
obri je te nekoliko vrše.
Ponudbe pisarniških pose-
lek 'Jutra' pod sifro 'De-
neajre 15'. 10373

Službo potnika

ali inkasanta želim pri re-
nem podjetju, najraje ka-
kem mlinu v Sloveniji. —
Raspologam z večjo vazo.
Dopise na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro 'Potnik s ka-
pitalom'. 10382

Bivši uradnik

Okrožnega urada za
zavarov. delavcev
želi stalne službe v kakem
veljem industrijskem pod-
jetju, tudi na deželi. Zmo-
gov. pisarniških poselek
in kavijski. — Cenjene po-
nudbe na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro 'Dobro
v voston uradnik'. 10390

Za izdelovanje

perila
sprejemam za enostavno do-
delo nekaj malih pomoč-
nih eno pomočnico z lastnim
strojem. Naslov v oglašnem
oddelku 'Jutra'. 10408

Prodaj

Velikonočne
razglednice
kakor tudi najnovije
kino - razglednice
uudi najceneje Pevalak v
Ljubljani, Židovska ulica
10191

Smrekove droge

4-6 m dolge, komad po
Din 250 franko vagon Lobe
pri Poljčanih, prodaja Franc
Povsek, voloposestnik, Lobe
pri Poljčanih. 9981

Nalpeša drva

Cobin Wolfova ulica 1/11
10191

GOSPODINJE!

Najhitreje, najceneje in naj-
laže nakupite peči in šte-
dalinke s
10191

Parjene bukovine

celoletno produkcijsko pro-
dam prvovrstni trdki. —
Cenjene ponudbe pod sifro
'Zaga' na podružnico Jutra
v Celju. 10275

Bukovih cepanic

prvovrstnih, s u b i h brez
okroglice, prodam proti ta-
kojšnji dobavi 40 vagonov.
Ponudbe pod sifro 'Zaga' na po-
družnico 'Jutra' v Celju.
10276

Nekaj opreme

posodi prodam. Naslov v
oglašnem oddelku 'Jutra'.
10391

Motvoz

(vrtilo) kupite najceneje v
tovarni Mehanična vrtna
Sinkovec, Grosuplje. 261

Drva

razstavljena parketa, odpadki
iz kake ter mehka drva po
niski ceni dostavljamo na dom
'arna tags V Beogradu 15',
Ljubljana, na Gorenjskem
teločvorom. 9

Sivo moško obleko

posodi prodam na Krakov-
skem nasipu 4 — priličje
10362

2 gospodični

sprejemam na dobro domačo
hrano v sredini mesta. Na-
slov v oglašnem oddelku
'Jutra'. 10364

Zobozdravniški stol

'Optimus' prodam. Naslov
v oglašnem oddelku Jutra.
10355

Trgovino

s manufakturno in modnim
blagom, dobro vpeljana, v
centru Crikvenice, prodam
iz proste roke. Zaloga 1/4
milijona Din. Stanovanje v
hili (4 sobe). Odplačilo po
dogovoru. Naslov v oglaš-
nem oddelku 'Jutra'. 10344

4 spalnice

2 češnjevi in 2 hrastovi,
politirani, po niski ceni
prodaja Novak. Vilmarije
— poleg postaje. 10397

Pisarniško opremo

rabljeno, a v dobrem stanju
— pisalni mizo, omaro za
knjige, 3-4 fotele, ugodno
proda Stokter, Ljubljana,
poštai predal 184. 10361

Diesel - motor

35 HP, ugodno prodam —
Ponudbe na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro 'V obratu'. 10379

Furnirja

prodam 3047 kvadrat. Šev-
ljiv hrastovega, 2766 kv.
čevljev češnjevega, 1981 kv.
čevljev hrastovega in 5-6008
čevljev jesenovega
ter suh češnjevi in hrastovi
les. F. Tome, lesna trgovina,
Medvode. 10392

Krožno žago

za žaganje desk, fabrikat
Kirchner, popolnoma novo,
ugodno prodam. Ponudbe na
oglašni oddelku 'Jutra' pod
'L. K. A.'. 10399

Moško kolo

prodam za 1200 Din. Na-
slov v oglašni oddelku
'Jutra'. 10331

Otroški voziček

naproči na Starem trgu
št. 3/III. levo. 10391

Olinatih sodov

prodam večjo množico. —
Ponudbe na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro 'Sodi'.
10393

Damski in dekliški

slamnički
v močni lop št. 10. Vod-
nikov trg, dokler traja
loga Novosti dole. — Se
priporoča tudi za popravila
Ivana Šiller. 10387

Nogavice

raznih vrst najceneje pri-
poroča Gvald D o b e l e.
Ljubljana, Pred škofijo 15.
10198

Pozor, orožniki!

Sukno, kamgarn in vse po-
trebščine imamo v zalogi Si-
mon Klimanec, Ljubljana,
Selenburgova 6. 10404

Črna škrlja

(plošč) prodam večjo mno-
žico. Naslov v oglašni
oddelku 'Jutra'. 10273

Žnidaršičevih panjev

6 obdelanih in 2 kranjska
prodaja. Vprašanja na oglaš-
ni oddelku 'Jutra' pod sifro
'Cebela'. 10400

Radioaparat

štirievni, kompletan, zelo
ugodno prodam. Ponudbe
na podružnico 'Jutra' v
Mariboru pod sifro 'Radio'.
10414

Pridelki

Zdravega sena
brez trsa, preležanega, ku-
pim do 1000 m. Najceneje
ponudbe franco vagon bli-
zu postaje na: Ehenspan-
gera nasij, Bjelovar 10398

Kupim

Lisičje,
golhove kože

Ura za uro je minevala, a svinja je še vedno kopala. Uh, kako tema je bilo pod zemljo! Naposle je rekla svinja: 'Dovolj je! Odrinila je prst pred seboj in palčka sta zagledala beli dan, zakaj noč je bila minila. Mežikaje sta zlezla iz luknje in sta se zabavljala za pomoč. 'Kaj bi tisto!' je dejala svinja in jadrno izginila v svoje jame.

Ura za uro je minevala, a svinja je še vedno kopala. Uh, kako tema je bilo pod zemljo! Naposle je rekla svinja: 'Dovolj je! Odrinila je prst pred seboj in palčka sta zagledala beli dan, zakaj noč je bila minila. Mežikaje sta zlezla iz luknje in sta se zabavljala za pomoč. 'Kaj bi tisto!' je dejala svinja in jadrno izginila v svoje jame.

Sode

od vina, rabljeno, dobro
ohranjeno od 80-120, ku-
pujemo Ponudbe na tovar
no kisa Jos Vodnika de-
diši, Ljubljana VII. 9936

Vsakovrstno zlato

uzuje po najvišji cenit
Cerne — juvelir
Ljubljana Wolfova ulica 3
1036

Lokomobilo

od 16-20 k. a., kupim, —
Ponudbe na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro 'Lokomobil'.
10393

Kovaško orodje

kompletno takoj kupi Aljo-
sij Cokan, kovač, Lina-
Beltinci, Prekmurje. 10341

Opalograf

rabljen, dobro ohranjen, ku-
pim. Velikost najmanj 34 x
28 cm. Ponudbe na naslov,
ki ga pove oglašni oddel-
ek 'Jutra'. 10348

Lahko diro

(voziček) za enoosobno vož-
njo, kupim. Ponudbi: Šiška,
Jernejeva cesta 5. 10406

Hrastov les

hrastove hlode, hrastove
frize in hrastove deske 27
mm, splošne za izdelova-
nje frizen, kupim. Ponudbe
s ceno in množico na na-
slov: Ivan Šiška, parketna
tovarna, Ljubljana, Metel-
kova 4. 10206

Sadije

Orehova jedra
in orehe, lepe, poceni nudim
M. Geršak & Co., Prečna
ulica št. 4 — telefon 5239.
10383

Pored

Trgovsko hišo
s trg. lokalom, 2 skladišča-
ma, 6 sobami in 2 kletmi,
gospodarsko poslopje, vse v
dobrem stanju, vrt in okoli
3 orale, dobra, dobičkonos-
na zemlja, v lepem kraju
na Stajerskem, ležeče zra-
ven glavne ceste pri kolo-
dvoru, radi družinskih raste-
mer prodam za 320.000 Din.
Ponudbe na oglašni oddelku
'Jutra' pod sifro '604'.
10198

Lepo posestvo

obstoječe iz žaga, milna, 2
stanovanjskih hiš, njive in
gozdov, v Bistrici (Maribor)
prodam, nedeljo, 1. aprila
Franjo Rajh. 10061

Hišo z gostilno

primerno tudi za trgovino,
1/2 ure od Rog Slatine, tik
pri kmetu in šole, gospodarska
poslopja, 7 orolov posestva,
obstoječa iz 2 orolov vjano-
vost, velikega sadovnjaka
ostalo gozd in njive,
prodam z inventarjem radi
družinskih razmer po zelo
ugodnim pogojem za 140.000
Din. — Pojasnila daje Iv
Vidgaj, Rog Slatina. 10309

Lokal